

The background of the entire image is a dense, overlapping collage of numerous small, square portrait photographs of people of various ages, ethnicities, and genders. The portraits are slightly tilted and layered, creating a sense of a large, diverse group. The overall color palette is dominated by shades of red and pink, which are used for the text and the background overlay.

BOLD NEWS

30 | **pod** **30**

MLADÁ KREV DO SNĚMOVNY

Investice
do mladých je
investice do Česka,
které půjde
s dobou.

B
better
future.

www.prolepsibudoucnost.cz

Vážení kandidáti, podporovatelé, příznivci, milí voliči,

magazín, který právě držíte v rukou, představuje třicet kandidátů do podzimních sněmovních voleb, kterým ještě nebylo třicet let. Než se ponoříte do jejich příběhů, ráda bych na pár řádcích vysvětlila, proč jsme se do projektu Bold News 30 pod 30 vůbec pustili.

V parlamentních volbách v roce 2021 se do Poslanecké sněmovny probíjeli pouze tři poslanci, kterým ještě nebylo třicet let. Nyní, na konci volebního období, byste už ve Sněmovně zákonodárce pod třicet hledali marně, protože nám i ona trojice zestárla. Počet poslanců, kterým ještě nebylo třicet let, se tak momentálně rovná nule. Celkově pak jejich věkový průměr přesahuje padesát let.

Proč je ve vrcholné politice tak málo mladých lidí? Podle průzkumu mezi zeměmi OECD je pro ně nejčastější překážkou v tom, aby se dostali na volitelná místa kandidátek, nedostatek času a peněz na vedení kampaní nebo podceňování jejich kvalifikace. My jsme se rozhodli, že mladým lidem, kteří mají tu odvahu jít do vysoké politiky, pomůžeme tyto překážky překonat.

Nešli jsme do toho naslepo. Podle průzkumu agentury Ipsos, který jsme si pro projekt Bold News 30 pod 30 na jaře zadali, mladí lidé volají po tom, aby ve Sněmovně bylo více poslanců, kteří by zastupovali zájmy nejmladší generace. Neznamena to ovšem, že by zrovna mladí voliči chtěli půlku Sněmovny poslat do domova důchodců. Volají po takovém zastoupení, jež by na půdě Sněmovny pomohlo zahájit mezigenerační dialog, který by mohl přispět k řešení, která budou pro Českou republiku strategická a funkční v dlouhodobém horizontu.

Mladým lidem totiž na tom, jak bude svět vypadat za deset patnáct dvacet let, skutečně záleží. Je jim totiž jasné, že na to budou mít velký vliv rozhodnutí, která jsou činěna dnes. A když po změně volají mladí politici, je to i uvěřitelné. Jsou to totiž oni, kteří budou v Česku pracovat, podnikat, budovat svoje domovy, vychovávat svoje děti. Logicky je to trápí víc než leckterého padesátníka.

Pak je tu samozřejmě další otázka. Má vůbec Česko mladé politické talenty? My už dneska můžeme zodpovědně říct, že má. A jestli byste je mohli vidět? Mohli. Projekt 30 pod 30 představuje mladé lidi, kteří se s budoucností Česka, a tím i se svojí vlastní, rozhodli něco udělat. Proto se rozhodli kandidovat do Poslanecké sněmovny. A my máme poprvé v historii možnost mladé kandidáty, kteří nejsou vždy úplně na volitelných místech, blíže poznat. Na následujících stránkách se můžete seznámit se třiceti z nich, pro něž lidé v naší anketě nejvíce hlasovali.

Velký dík za to, že projekt Bold News 30 pod 30 vůbec vznikl, patří našim partnerům a podporovatelům, bez kterých by to nešlo. A velký dík samozřejmě patří i mladým kandidátům, kterým držíme ve volbách palce.

Začtěte se tedy do příběhů těch mladých lidí, kteří jsou dost „bold“ na to, že se nebáli jít do politiky a kandidují do Sněmovny, aby změnili Česko k lepšímu.

Pěkné čtení a šťastnou ruku při kroužkování u voleb přeje

Alice Mikulášová
iniciátorka projektu
BoldNews 30pod30

Lucie Bartošová (ODS)	6
Lukáš Blažej (Piráti)	8
Adam Čejka (STAN)	9
Benjamin Činčila (KDU-ČSL)	
Katerina Demetrashvili (Piráti)	12
Marek Duchan (TOP 09)	15
Šárka Exnarová (TOP 09)	16
Alfred Habermann (TOP 09)	17
Zacharias Samuel Fischer (Piráti)	18
Matěj Gregor (Motoristé sobě)	
Pavla Heyduková (Piráti)	24
Vojtěch Hrubant (ANO)	25
Adam Knedlhans (ANO)	
Zdena Kašparová (STAN)	30
Vojtěch Ludvík (STAN)	31
Jiří Knotek (Piráti)	
Dominik Kolder (ODS)	36
Giancarlo Lamberti (TOP 09)	
Anežka Nedomová (STAN)	42
Mytyáš Paulíny (TOP 09)	44
Adriana Chochelová (STAN)	46
Kateřina Stojanová (Piráti)	47
Štěpán Slovák (ODS)	
Julie Smejkalová (STAN)	
Marcela Šimková (Piráti)	53
Martin Silnica (TOP 09)	54
Kristián Sušer (Piráti)	56
Ester Weimerová (STAN)	59
Samuel Volpe (Piráti)	60
Samuel Zaboltný (ANO)	64

10

20

26

32

38

48

50

*rozhovory byly kráceny, jejich plné verze najdete na www.boldnews.cz

foto: Petr Jandera

Lucie Bartošová kandiduje za ODS na pátém místě kandidátky Spolu v Libereckém kraji. Je studentkou politologie a politického marketingu, v ODS se také specializuje na oblast školství. Je jí 25 let. „Moderní školství je klíčem pro prosperující společnost. A o to se chci zasazovat. Zároveň chci politiku otevírat mladým lidem, kteří jsou naší budoucností,“ napsala Lucie do svého medailonku k projektu 30 pod 30. My jsme se jí zeptali, kdo nebo co ji přivedlo právě k ODS, a také na to, kolik by ideálně mělo být po volbách ve Sněmovně mladých poslanců.

LUCIE BARTOŠOVÁ: MLADÍ VE SNĚMOVNĚ? AŽ JE JICH TAM ASPOŇ ČTVRTINA

Kdy jste se začala zajímat o politiku a kdo za to může?

Aktivně jsem se vlastně o politiku začala zajímat až na vysoké škole, protože jsem šla studovat politologii a mezinárodní vztahy. A do aktivní politiky mě vlastně dovedla moje tehdejší spolužačka Daniela Finkousová, která je předsedkyní Mladé ODS v Libereckém kraji.

Přivedla mě mezi své kamarády v Mladých občanských demokratech a já jsem zjistila, že jsou to fajn lidi, se kterými mám společné názory i hodnoty. Přirozeně jsem se tam začlenila. Později jsem se pak zapojila do jedné senátní kampaně u nás v Liberci a nakonec jsem se přihlásila i do strany.

Měla jste nějaké tendence k politice už v dětství nebo v rodině?

Podle rodičů jsem už jako malá měla velké sny o tom, že jednou budu dělat něco užitečného, něco, co změní svět. Politika to přímo tehdy nebyla, ale chtěla jsem

být hybatelem změn. Takže určitě v tomhle smyslu tam nějaká představa byla.

Jak vypadal váš první kontakt s ODS? Můžete popsat, jak jste do strany vstupovala?

První kontakt s velkou ODS jsem měla přes onu zmíněnou senátní kampaň, kterou jsme dělali pro naši kandidátku v libereckém obvodu. Stala jsem se asistentkou kandidátky, starala jsem se o její sociální síť, domlouvala schůzky a objela s ní prakticky celou kampaň.

Během volebního štábu jsem se setkala i s dalšími lidmi z ODS. Osobně mě nejvíc ovlivnil starosta Frýdlantu, kde sama žiju. Ten je za naši stranu na radnici už patnáct let. On mě vzal pod svá křídla, dal mi prostor a šanci, protože viděl, že mám chuť a můžu být pro místní sdružení perspektivní. Myslím, že jsem měla štěstí na lidi kolem sebe, kteří mě v té cestě podporují.

Co jste si říkala, když šla ODS v roce 2021 do voleb v koalici Spolu?

Když jsem četla rozhovory s Petrem Fialou a slyšela důvody, proč koalici složil, tak to chápu. Neříkám, že s tím vždycky souhlasím, ale pokud je motivací porazit Andreje Babiše, tak to za mě racionálně dává smysl.

Chápu i kritiku těch, kdo proti tomu byli, a zároveň chápu, proč to Petr Fiala udělal. Upřímně mám takový ten formální postoj, kdy vím, že když budeme „spolu“, tak propad hlasů bude menší, a to nám pomůže. Ale zároveň mám i hodnotové výhrady k některým věcem, které prosazují naši koaliční partneři.

Co se podle vás pak koaliční vládě za ty čtyři roky povedlo a co jí naopak vůbec nešlo?

Já sama se v ODS zabývám oblastmi, které jsem studovala na vysoké škole, což jsou hlavně mezinárodní vztahy a bezpečnost. A v těchto oblastech jsme byli a jsme silní. Jsem ráda, že jsme vrátili České republice takový respekt, jaký by z mého pohledu měla mít.

Myslím si, že hodně dobré práce odvedli i konkrétní poslanci, třeba Jirka Havránek, co se týče reformy stavebního zákona a připravované koncepce podpory bydlení. Líbily se mi i plány navrhované reformy školství od naší paní poslankyně Renáty Zajíčkové, se kterou vlastně i úzce komunikuji a dá se říct, že i spolupracuji.

Co se týče důchodové reformy, i když je to nepopulární věc, tak za mě byla potřeba. Hasíme požár, který mohl být ještě větší. Chápu negativní reakci společnosti, ale musíme myslet na víc než dva kroky dopředu. A přijde mi, že i já se tohle celý svůj život nějakým způsobem snažím dělat. Snažím se to proto takhle vysvětlovat i svému okolí s tím, že chápu, že se teď lidem třeba odchod do důchodu ve vyšším věku nelíbí, ale předchozí vlády to téma obcházely tak dlouho, že už jiná cesta nebyla.

Co z vašeho pohledu dělala vláda špatně?

Já si myslím, že jsme se asi dostatečně nechválili za ty věci, které se nám podařily. Zezačátku jsme asi všichni, kdo tuhle vládu volil, byli ke komunikaci dost kritičtí. Jenže spousta z nás podle mě vlastně ani moc neví, jaký ten správný recept na tu komunikaci je. Ale i já si myslím, že jsme se málo chválili a málo jsme prodávali ty věci, které se nám fakt podařily.

Je jasné, že se nepodařilo všechno. A i to by se dalo s pokorou vysvětlovat. Je normální a lidské přiznat i nějakou chybu. Ale zároveň je fajn se i pochvállit. Těch věcí, které se podařily, je spousta.

Jsou na liberecké kandidátce Spolu ještě další mladí lidé kolem těch třiceti?

Na jedenáctém místě je jeden mladý kandidát z TOP 09 a potom už je podle mě všem kandidátům nad pětatřicet. Jsme tam vlastně jediní dva takhle mladí členové a možná takové světlé body. A jsem ráda, že tam jsme.

Co dneska ODS z vašeho pohledu mladým nabízí?

Budoucnost. Já si myslím, že ODS vždycky nějakým způsobem myslela dva tři kroky dopředu, což je pro mě jako pro pětadvacetiletého člověka teď velmi zásadní. Já sama řeším, co bude za dva tři roky, až vypadnu ze vzdělávacího systému a půjdu do práce. Ale vláda by měla myslet i na to, co bude za deset za patnáct let. A právě to podle mě ODS nabízí.

Nechceme zbytečně rozhazovat peníze. Chceme uvažovat o tom, jak s financemi nakládat, jak mít do budoucna jasnou strategii třeba zrovna ohledně bydlení. U ostatních stran to vidím jen v náznamech, ale určitě ne tak, abych s tím mohla souhlasit. Pro mě prostě ODS nabízí budoucnost.

Jaký by byl z vašeho pohledu ideální počet poslanců do třiceti po volbách?

Já bych řekla, že ideálně by jich měla být aspoň jedna čtvrtina. Pokud by ten poměr měl opravdu odrážet složení společnosti, tak si myslím, že jedna čtvrtina by byla slušná.

Co byste mladým lidem vzkázala před volbami, aby k nim šli? Třeba i těm, kteří k volbám jít nechtějí.

Vždycky, když se s přáteli bavím o tom, jestli půjdou volit, nebo ne, tak mi často přiznávají, že asi ne. Já jim říkám: „Ty jo, vždyť je to vaše občanské právo, proč ho nevyužít?“ Podle mě je to věc, na kterou se často zapomíná. Za mě je škoda, že to právo obzvlášť mladí nevyužívají víc. A asi bych těm mladým lidem vzkázala, ať zapřemýšlejí, jak politika vlastně působí v jejich každodenním životě, a věnují tomu pět nebo deset minut svého času.

Lukáš Blažej je lídrem pirátské kandidátky v Ústeckém kraji, žije se jako právník se specializací na životní prostředí. Jako zastupitel byl oceněn Cenou za odvahu Nadačního fondu proti korupci. Je mu 29 let. A co by chtěl ve Sněmovně řešit? „Životní prostředí a změnu klimatu, abychom se tu neuvařili. Dostupné bydlení nejen pro mladé, aby měli důvod v Česku zůstat a měli kde zakládat rodinu,“ napsal Lukáš do svého medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se ho ptali, proč si vybral právě Pirátskou stranu.

LUKÁŠ BLAŽEJ: U PIRÁTŮ MĚ NIKDO PODLE VĚKU NESOUDIL

Kdy jste se začal zajímat o Pirátskou stranu, za níž nyní kandidujete?

V roce 2010, když mi bylo 14 let, jsem si přečetl programy všech politických stran. Postupně mi zbylo několik sympatických, a zatímco většina z nich po mně chtěla poplatky nebo návštěvy schůzí, u Pirátů jsem se jednoduše registroval na fóru a zapojil se do činnosti. Nikdo mě nesoudil podle věku, důležité byly výsledky mé práce.

Jak konkrétně vypadal vstup do Pirátské strany?

Piráti příliš nerozlišovali mezi registrovanými příznivci a členy, takže jsem se přes internet podílel na rešerších, jednání vnitrostranických orgánů, přípravách pozměňovacích návrhů nebo organizaci akcí. Když jsem poprvé přišel na schůzi, už mě všichni znali a hned v osmnácti jsem byl zvolen do kontrolního výboru zastupitelstva. Členem jsem se stal až v roce 2016, kdy jsem byl pirátským lídrem kandidátky v krajských volbách a mohlo vypadat divně, že na volebním lístku nejsem uveden jako člen. Přechod

mezi příznivcem registrovaným na webu a členem byl pouze formalitou, nikdo to moc neřešil.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

V posledním sčítání obyvatelstva bylo 1,4 milionu lidí ve věku od 18 do třiceti let, což je 16,5 % populace s volebním právem. Tomu by odpovídalo 33 poslanců ve věku do třiceti let.

A co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Sněmovna je přesně taková, jakou si ji lidé zvolí. Pokud mladí zůstanou doma, rozhodnou volby lidé, kteří se důsledků svých rozhodnutí nedožijí. Pak je jednoduché neřešit změnu klimatu, kolaps biodiverzity, nedostupnost bydlení, znečištění životního prostředí nebo státní rozpočet. Pokud mladí lidé chtějí, aby na ně politici mysleli, musí být slyšet u voleb. Každý hlas má cenu, ale jen když ho skutečně vhodíte do volební urny.

ADAM ČEJKA: MLADÍ PŘINESOU DO SNĚMOVNY NÁPADY, DRAVOST A ENERGII

Adam Čejka kandiduje za Starosty v Praze. Povoláním je analytik, je mu 29 let. „Je mi skoro třicet, mám energii na rozdávání a za sebou už i dost zkušeností,“ napsal Adam do medailonku k anketě projektu 30 pod 30. „Přesně takoví lidi by ve Sněmovně neměli chybět.“ My jsme se Adama mimo jiné zeptali, čím ho vláda Petra Fialy zklamala a čím potěšila.

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to mohl?

Přesný moment asi nedovedu určit, ale byl jsem ještě docela malý. Pamatuju si, že jsem jako dítě občas sledoval záznamy z jednání Poslanecké sněmovny na ČT 2. Rodiče se tomu asi docela smáli, ale mě to fascinovalo. Postupně jsem začal víc číst, zajímat se o dění kolem sebe a už mě to nepustilo.

A kdy jste se začal zajímat konkrétně o hnutí STAN, za které kandidujete? Co vás na Starostech lákalo?

Muselo to být někdy okolo sněmovních voleb v roce 2010, kdy Starostové kandidovali společně s TOP 09. U Starostů mě nejvíc baví, že mají silnou regionální základnu, ale dnes už i zkušené celostátní politiky. Je to mix, díky kterému dokážou řešit věci jak v malých obcích, tak na celostátní úrovni. To propojení mi dává velký smysl.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Potěšilo mě, že i ve velmi složitých situacích držela pohromadě a dokázala řešit obrovské krize, ať už migrační po ruské invazi na Ukrajinu nebo energetickou. Mrzí mě ale, že se nepodařilo dotáhnout některé

projekty do konce, a to často i kvůli malichernostem. Někdy prostě chyběla lepší komunikace směrem k lidem.

Kolik by mělo být ideálně mladých poslanců ve Sněmovně po nadcházejících volbách?

Rozhodně víc než dnes. Nejmladší generace plnoletých tam není zastoupena prakticky vůbec. Ideál by podle mě bylo okolo dvaceti poslanců do třiceti let. Jasně, nebudou mít tolik zkušeností jako jejich starší kolegové, ale přinesou nápady, dravost a energii. A to je přesně to, co Sněmovna potřebuje, aby se rozhýbala.

A co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Že i to je volba. Ale doporučil bych se zamyslet, co ta volba vlastně znamená a jaký má důsledek. Když k volbám nepůjdu, rozhodnou za mě ti, kteří tam přijdou. A pak je fér se sám sebe ptát: Chci, aby za mě rozhodovali ostatní, nebo si to radši vezmu do vlastních rukou?

BENJAMIN ČINČILA: MOJÍ SPOJKOU NA POLITIKU BYL DĚDA A HOKEJ

Kdy jste poprvé začal vnímat politiku?

Už vlastně jako malej kluk, kdy mi děda při nedělních procházkách vyprávěl, jak komunisti nutili sedláky u nás ve vesnici postupně zakládat JZD a že pak můj praděda jezdil se svými koňmi, kteří ale už vlastně nebyli jeho. A druhá spojka na politiku je hokej a knížka o československých mistrech světa z let 1947 a 1949, které pak skoro všechny komunisti zatkli a dali do uranových dolů, protože se báli, že jim utečou do zahraničí. Takže přes historii a přes sport k politice.

A kdy jste se pak začal zajímat konkrétně o KDU-ČSL. Co vás na té straně lákalo?

Jsem ekonom a už někdy při studiu sociálně tržního hospodářství jsem si uvědomil, že KDU-ČSL mi je nejbliž ekonomicky i hodnotově, takže bylo jasno.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Štvála mě enormní nepřipravenost některých ministrů, hlavně ve školství a na ministerstvu pro místní rozvoj. Z toho pak vyplynuly i nezvládnuté reformy na těchto rezortech. Potěšilo mě naopak dotažení reformy důchodů a trhu práce. To jsou věci, které jsou obrovským posunem pro hospodaření státu i moderní ekonomiku.

Co dnes vlastně KDU-ČSL a koalice Spolu nabízí mladým?

Co se týče ještě té současné vlády, tak jsou to právě změny, které jsme udělali mi na MPSV, protože ty

Benjamin Činčila je dvojkou na kandidátce KDU-ČSL v kraji Vysočina, pracuje jako vedoucí analytického oddělení na ministerstvu práce a sociálních věcí, je mu 29 let. „Chci, aby mladí nemuseli mít strach z toho, jestli si jednou pořídí bydlení, založí rodinu a zvládnou to sladit se svou prací,“ napsal Benjamin do medailonku projektu 30 pod 30. My jsme se ho zeptali na to, kdo nebo co ho dovedlo k politice a proč si vybral zrovna KDU-ČSL.

jsou i nejlepší pro budoucnost mladých. Nejde jen o důchody nebo reformu trhu práce, ale třeba o digitalizaci rodičáku, držení místa pro rodiče do dvou let věku dítěte, masivní výstavbu dětských skupin, aby rodiče mohli lépe sladit práci a rodinu. Jde o konkrétní politické kroky, které mladým zjednoduší život.

Jsou na vaší kandidátce ještě nějakí mladí kandidáti?

KDU-ČSL dala prostor mladším na předních místech a jsem za to rád. Nejsem tam jen já, ale i Vašek Pláteník, František Talíř, Vašek Vozábal a další.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

Je mi jedno, jestli jsou mladí, ale měli by být hlavně schopní. A těch si přeju co nejvíce. To, že jste mladý, z vás automaticky nedělá správnou volbu, dělá ji podle mě to, že máte nějakou zkušenost, energii a nebojíte se přinášet i jiná řešení.

Co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Ať to rozhodnutí ještě zváží, protože je to jedinečná příležitost, jak ovlivnit naši budoucnost, a když to neuděláme my mladší, tak se taky můžeš stát, že se naše budoucnost bude vyvíjet jinak, než by se nám líbilo.

Dvaadvacetiletá Katerina Demetrashvili je místopředsedkyní Mladého Pirátstva a místopředsedkyně Pirátů na Praze 6.

Do Sněmovny kandiduje na pražské kandidátce na sedmém místě. S politikou začala před čtyřmi lety, kdy vstoupila jak do Mladého Pirátstva, tak i do mládežnické organizace Starostů mSTAN. Nakonec u ní ale zvítězila Pirátská Strana. My jsme se Kateriny, která se dostala do našeho výběru 30 pod 30, ptali nejen na to, proč zvolila zrovna Piráty, ale i na hejty na sociálních sítích.

KATERINA DEMETRASHVILI: SPOUSTA ŽEN NECHCE UŽ KVŮLI SÍTÍM ANI KANDIDOVAT

Kdy jste se začala zajímat o politiku a kdo za to mohl?

O politiku jsem se začala zajímat víc až v roce 2021, kdy byly poslední volby do Sněmovny. Tam jsem to začala intenzivněji vnímat. Byla jsem stále ve své sociální bublině a bublině mladých lidí. Ze všech stran zaznívalo, že je důležité, aby se do Sněmovny dostaly hlavně liberální strany.

Programem a hodnotově mi byli nejbližší Piráti a Starostové. Řekla jsem si, že tomu trochu pomůžu a přidala jsem se k Mladému Pirátstvu a zároveň k mSTAN. To bylo zhruba v květnu, ještě před volbami. Po volbách, když jsem viděla, jak Starostové skutečně hlasují, jsem z mSTAN vystoupila, a nakonec se mi to osvědčilo jako správná volba. Potom, co vyplávaly různé korupční kauzy, jsem ve Starosty ztratila důvěru.

Mohla jste být členkou dvou mládežnických organizací zároveň?

Ano, můžete být ve více mládežnických organizacích zároveň, pokud samy o sobě vědí navzájem. Bylo ale vidět, že mě moc u Starostů nemusí, vždycky jsem byla trošku víc propirátská. Během kampaně v roce 2021 jsme měli společná koaliční trička, která si byla docela dost podobná. Vždycky jsem na společné stranické akce nosila to pirátské, protože se mi líbilo víc.

Vedl vás k politice třeba někdo ve vaší rodině?

Moji rodiče jsou oba z Gruzie a českou politiku aktivně neřeší. Můj táta aktuálně bojuje na Ukrajině, je v gruzínské legii jako sniper. Stavět se proti agresorům je u nás doma vlastně taková tradice. Dědeček bojoval ve dvou vlnách okupace Gruzie.

Vy už jste se ale narodila tady v Česku, nebo kdy sem vaše rodina přišla?

Narodila jsem se v Texasu. Tam se poznali i moji rodiče. V Česku ale žiju prakticky odmala.

Nyní jste tedy už členka České Pirátské strany. Jak probíhal přijímací proces?

Členkou Pirátů jsem od ledna roku 2024. Bydlím na Praze 6, tak jsem se přidala k místní organizaci, kde máme skvělou komunitu. U Pirátů jsem se zapojovala už dlouho, takže to přijetí bylo spíš formální. V porovnání s jinými stranami máme docela málo členů, ale zato aktivních.

Jak jste nakonec vnímala ony volby v roce 2021, kdy Piráti získali na úkor Starostů jen čtyři mandáty? Nebrali jste to ve straně svým způsobem jako zradu?

Já upřímně netušila, že to bude až takový průšvih. Když jsem se s poslanci začala bavit na osobní rovině, bylo vidět, že ve čtyřčlenném poslaneckém klubu je mnohem těžší všechno zvládnout, připravit se na všechny návrhy zákonů a podobně. Všichni měli nakonec desetkrát větší nálož, než očekávali. Ve výsledku jsem ale byla ráda, že volby nevyhrál Andrej Babiš, to mi v ten moment stačilo.

Měla jsem i velkou důvěru ve vládní koalici, protože program vypadal dobře, ODS slibovala rozpočtovou odpovědnost i starost o životní prostředí. První hřebík do rakve ale zabili hned během prvních sta dnů vlády, kdy se řešil polský příhraniční důl Turów. Ještě měsíc před volbami byla naše krajina prioritou, pak ji ale zaprodali, a to ještě se slibem, že už se tenhle hnědouhelný důl nebude nikdy řešit. To hodně podrazilo moji důvěru.

A co ten poslední hřebík, tedy odchod Pirátů z vlády kvůli vyhazovu Ivana Bartoše z ministerstva pro místní rozvoj. To jste vnímala jak?

To už jsem vnímala dost citelně. Když jsem viděla, jak Ivan dře a jak mu do toho ostatní hází vidle, tak mě to trápilo. Úředníci nechtěli spolupracovat a on se snažil změnit něco, kde byly už předem domluvené nějaké dealy. I když je digitalizace důležitá změna, o ní všichni vědí, že by se měla provést, tak v tomhle případě Ivan prostě kopal do vosího hnízda. Byl to pro mě docela šok, když jsem pak sledovala tu tiskovku, kde ho premiér odvolával z funkce.

Co se tedy podle vás Pirátům ve vládě povedlo?

Vzhledem k tomu, že jsme měli jen čtyři poslance a že spousta našich programových bodů šla i proti zájmům jiných stran ve vládě, tak myslím, že se nám toho povedlo spousta. Jako obrovský úspěch vnímám, že se nám povedlo prosadit protikorupční balíčky.

Na druhou stranu je taky pravda, že ty balíčky byly okleštěny o některé důležité věci, protože jsme se museli shodnout s koaličními partnery. To samé se stalo i s Ivanovým návrhem zákona o dostupném bydlení. S tím počtem, který jsme ve Sněmovně měli, si ale myslím, že to je hodně slušné.

Proč by tedy mladí lidé měli dneska volit Piráty?

Máme podporu odborníků, střízlivé nápady i konkrétní kroky k tomu, abychom je dotáhli. Zrovna pro mladé lidi, což já osobně řeším hodně, je to třeba právě návrh na vratné studentské granty. Ten nakonec podporuje i NERV. To, že dostanete prostředky na studium, které pak postupně vracíte, je super nápad a všichni s tím vlastně souhlasí.

Přesto je tu ale malá politická vůle se do toho opřít a vyřešit to. Není to totiž něco, pro co by poslanci hořeli, když ten problém sami nemají.

Těžko ho budou řešit. Poslanci ve Sněmovně budou řešit to, co řeší jejich věková skupina. To samé je i s bydlením a důchodovou reformou. Je naprosto klíčové dostat tam mladé lidi, protože jinak se nikam neposuneme.

Kandidujete na sedmém místě pražské kandidátky, figurují na ní ještě nějaké další mladé tváře?

Z mladých kandidátů jsem na kandidátce nejvýš. Dále je tam třeba Adam Zábranský nebo Martin Rota. Co jsme se bavili s Mladým Pirátským, tak jsme my mladší vlastně zastoupeni ve všech krajích a ve spoustě krajů i dost vysoko. Třeba předseda Mladého Pirátstva Kristián Sušer je trojka v Jihočeském kraji. Kateřina Stojanová je v Ústeckém kraji také dost

Můj táta aktuálně bojuje na Ukrajině, je v gruzínské legii jako sniper. Stavět se proti agresorům je u nás doma vlastně taková tradice.

vysoko. S poměrně jistým mandátem kandiduje na druhém místě ve Středočeském kraji Samuel Volpe. Takže těch mladých lidí je na kandidátkách dost a mám radost, že jsou na volitelných místech. To je, myslím, naše pirátské specifikum, že opravdu pouštíme mladé ke slovu.

Jaký máte vy sama pocit ze své kandidatury?

Je to pocit odpovědnosti a zároveň je to pocit i nějakého dluhu. Jak se říká, když nepůjdete volit, nemůžete pak nadávat, že se pak děje něco, pro co byste

Ano, miluju třeba komentář, který mi píše jeden člověk poměrně pravidelně, že jsem sice Pirátka, ale mám hezký nohy. Nebo „tak hezká, ale tak blbá“. No, aspoň je tam něco hezkýho... Mnohem lepší by ale bylo, kdybychom politicky soudili podle jejich názorů a hodnot, ne podle vzhledu. Stejně jako to děláme u jejich mužských kolegů.

Když jsem pak točila video o tom, že v Evropě máme největší procento pracujících studentů, protože prostě k tomu, aby mohli bydlet a nějak žít, pracovat musí, tak mi na to lidi psali, že kdybych si založila OnlyFans nebo šla k dálnici, tak mám ty peníze hned. Většinou to byli lidi na Facebooku.

Jak tohle snášíte?

Nejdřív jsem to brala dost blbě. Uvědomila jsem si, že u lidí, se kterými jste v kontaktu v běžném životě, vůbec nevíte, co píšou na internet, kde se pak chovají úplně jinak.

Jak byste motivovala mladé lidi, aby šli k volbám?

Politiku hodně lidí vnímá v první řadě hlavně na té komunální úrovni, takže za mě by určitě docela dobrým krokem bylo v tomto ohledu volební právo pro šestnáctileté v komunálních volbách. Ti by pak jako osmnáctiletí spíš chodili i k těm volbám celostátním. My na to ale bohužel nejsme připravení. Já jsem měla velké štěstí s kvalitní občanskou výchovou na gymnáziu, ale vím, že můj případ je spíš zářná výjimka. Takže myslím, že nejdřív musíme zařídit kvalitní občanskou výuku a až poté se o snížení věku pro volby v komunálu můžeme bavit.

Politiku hodně lidí vnímá v první řadě hlavně na té komunální úrovni, takže za mě by docela dobrým krokem bylo v tomto ohledu volební právo pro šestnáctileté v komunálních volbách. Ti by pak jako osmnáctiletí spíš chodili i k těm volbám celostátním. My na to ale bohužel nejsme připravení.

nehlasovali. Stejně tak, když chci vidět mladé lidi v politice, musím k tomu nějak osobně přispět. Pokud nebudeme mít ve Sněmovně mladé lidi, tak se jejich problémy prostě řešit nebudou.

Kolik by podle vás ideálně mělo být po volbách ve Sněmovně lidí do třiceti let?

No samozřejmě co nejvíc! Ale pro to, aby tam náš hlas měl sílu, tak si myslím, že ideální by byla čtvrtina, což by bylo i tak dost revoluční. Dneska ve Sněmovně není žádný poslanec do třiceti let, ale tři do ní v tom mladém věku nastupovali. Třeba naší poslankyni Kláře Kocmanové bylo po posledních volbách, tuším, osmdvacet nebo devěadvacet. Teď ale vidíme také to, že spousta političek už nechce kandidovat, přitom i před tím bylo žen v politice málo.

**Je pravda, že na to mohou mít vliv i sociální sítě. Když se na to člověk zaměří, tak ty útoky na ženy jsou přece jen častější a asi i jedno-
dušší než na muže...**

MAREK DUCHAŇ: VELKOU ROLI PRO MĚ HRÁL KAREL SCHWARZENBERG

Marek Duchan kandiduje za TOP 09 na 26. místě kandidátky Spolu v Jihomoravském kraji. Je student přírodních věd, milovník kávy a také táborový kuchař. Je mu 24 let. „Ve sněmovně bych se chtěl věnovat podpoře vědy a doktorandů, vzdělávání a životnímu prostředí,“ napsal Marek do medailonku projektu 30 pod 30. My jsme se ho zeptali na to, proč si zvolil zrovna TOP 09, i na to, co měla koaliční vláda v posledním volebním období udělat líp.

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

Přišlo to přirozeně s věkem. Postupně jsem začal sledovat zpravodajství v televizi a na internetu, začal jsem číst články na webu. Jednoduše s tím, jak jsem dospíval, jsem se začal zajímat, co se děje okolo mě.

A kdy jste se začal zajímat právě o TOP 09?

Co vás na té straně lákalo?

Bylo to kolem mých osmnáctých narozenin. Přemýšlel jsem, ke které straně mám nejbližší, a pevné proevropské ukotvení i důraz na havlovskou zahraniční politiku byly pro mě velmi důležité. Zároveň hrála velkou roli osoba Karla Schwarzenberga.

Jak konkrétně vypadal váš vstup do TOP 09?

Nejprve jsem vstoupil do naší mládežnické organizace, do TOP týmu. Tam jsem potkal spoustu nových přátel, začal se seznamovat s aktivními politiky a zjistil, že to jsou úplně normální lidé, se kterými se dá mluvit. A jelikož jsem si s nimi rozuměl, podal jsem si přihlášku i do strany.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Myslím, že jsme mohli rychleji snižovat deficit státního rozpočtu. Na druhou stranu, proti zahraniční

politice vlády nemůžu ani pípnout. Zároveň jsem rád, že se dotáhl do konce zákon o vědě a výzkumu nebo že se posunula digitalizace ve zdravotnictví, jejíž výhody zanedlouho každý z nás pocítí.

Jsou na vaší kandidátce další mladí kandidáti?

Jsou. Jenom za TOP 09 je nás napříč republikou kolem dvaceti. Když k tomu přičtu ještě kolegy z ODS a KDU-ČSL, tak už je nás fakt hodně.

Co dnes vlastně nabízí TOP 09 pro mladé lidi?

Proč by ji měli mladí volit?

Nabízí porozumění, slušnost, ale i pocit odpovědnosti a vůli dělat správná rozhodnutí. Víím, že to tak občas na první pohled nemusí vypadat, ale je to tak. Snažíme se v mladých podporovat odhodlanost, sebe-důvěru, podnikavost, otevřenost a slušnost. To jim můžeme nabídnout.

Co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Že na to mají právo. Ale mají i právo volby. Myslím, že za obě ta práva bychom měli být vděční, protože to není samozřejmost.

Šárka Exnarová kandiduje za TOP 09 na 23. místě kandidátky Spolu v Praze. Je studentka a členka předsednictva TOP týmu. Je jí 23 let. Zajímám se o podporu mladých lidí a žen v politice, modernizaci sociálního systému a školství," napsala Šárka do svého medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se Šárky zeptali, kdo ji dovedl do politiky, i na to, co by vzkázala mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí.

ŠÁRKA EXNAROVÁ: NENECHTE O SVÉ BUDOUCNOSTI ROZHODOVAT JINÉ

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

Asi ve čtrnácti letech, kdy mě táta vzal na diskuzi v Knihovně Václava Havla.

A kdy jste se začala zajímat konkrétně o stranu, za niž nyní kandidujete? Co vás na TOP 09 lákalo?

K topce jsem měla blízko zase díky tátovi, který je členem. Topka pro mě byla od začátku strana zastupující hodnoty, se kterými souzním.

Jak konkrétně vypadal váš vstup do strany?

Podala jsem přihlášku a pozvali mě na vstupní pohovor s vedením regionální organizace. Na pohovoru už jsem ale všechny znala, protože jsem začala chodit na akce již dříve.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvala a čím potěšila?

Mrzí mě, že jsme neudělali větší pokrok k přijetí eura. Také jsem čekala, že se povede víc systémových reforem. Zároveň ale chápu, že vláda musela řešit hodně vnějších krizí. Oceňuji hlavně to, jak se vláda postavila za Ukrajinu, že Česko směřuje na Západ, čímž se podařilo zlepšit pověst a pozici naší země v Evropě.

Jsou na vaší kandidátce ještě nějakí mladí kandidáti?

Ano, máme spoustu mladých kandidátů. V Praze musím zmínit třeba Giancarla Lambertiho a Roberta Pecku.

Co dnes vlastně nabízí vaše strana pro mladé lidi? Proč by měli mladí topku, respektive koalici Spolu volit?

Když to řeknu zjednodušeně, tak nechceme projídat budoucnost. Chceme, aby se Česko naopak posouvalo dál, aby mělo co nabídnout dalším generacím.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být ideálně mladých poslanců po volbách ve Sněmovně?

Ideálně zhruba tolik, kolik odpovídá podílu mladých lidí v populaci, což dává kolem třiceti poslanců. V tom vlastně souhlasím s názvem vašeho projektu...

A co byste vzkázala těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Nenechávejte o své budoucnosti rozhodovat jiné. Účast ve volbách zabere jen chvíli, ale dopady té volby jsou dlouhodobé.

ALFRED HABERMANN: HLAS MLADÝCH MUSÍ BÝT SLYŠET

Alfred Habermann kandiduje za TOP 09 na 11. místě kandidátky koalice Spolu v kraji Vysočina. Je učitel a ředitel festivalu Varhanní Vysočina. Zajímá se o školství, kulturu a bezpečnost. „Potřebujeme kvalitní školství, které připraví lidi do reálného života, dostupné bydlení a udržitelné veřejné finance,“ napsal do svého medailonku pro projekt 30 pod 30 Alfred. My jsme se Alfreda zeptali, co ho přesvědčilo právě pro TOP 09 i na to, co strana nabízí mladým.

Co vás přivedlo k politice?

U nás doma vždycky běžely v neděli v poledne Otázky Václava Moravce, takže tam už byly první náznaky zájmu o politiku. A taky mě vždycky bavilo sledovat volební studio, kde postupně naskakovaly výsledky. Pokaždé to byl adrenalin.

A kdy jste se začal zajímat právě o TOP 09, za kterou kandidujete?

Vždy jsem se pohyboval na tomhle voličském spektru. Ale když jsem začal dělat asistenta v Poslanecké sněmovně, zjistil jsem, kolik skvělých lidí v topce je, a proto jsem se rozhodl stát členem. TOP 09 mi byla sympatická svým proevropským směřováním, liberálními postoji, důrazem na práva jednotlivce, ale také rozpočtovou zodpovědností.

Co dnes vlastně nabízí TOP 09 pro mladé lidi? Proč by vaše uskupení měli mladí volit?

TOP 09 a celé Spolu rozhodně nabízí důraz na naši bezpečnost, na prozápadní směřování země. Což se dneska možná zdá jako nepodstatné, ale je to poměrně zásadní věc do budoucna. Zároveň chceme kvalitní školství, podporujeme vědu a výzkum společně s mladými talenty. Nabízíme také udržitelné veřejné finance a musíme zapracovat na dostupném bydlení.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně ve Sněmovně mladých poslanců?

Pokud by nás bylo třicet, považoval bych to za úspěch, ale budu rád, pokud nás bude víc než tři. To byl totiž počet poslanců, kterým bylo pod třicet po minulých volbách. Je to dost zásadní, protože si opravdu myslím, že hlas mladých musí být slyšet. My budeme v této zemi za dvacet třicet let žít a je opravdu potřeba, abychom prosazovali věci, které nás trápí a jsou pro naši generaci důležité.

Co byste vzkázal těm mladým, kteří k volbám jít nechtějí?

Pojďte volit. Můžete tak rozhodovat o budoucnosti naší země, o tom, kam budeme směřovat a co se zde bude dít za pět deset nebo dvacet let. Každý hlas může rozhodovat a každý hlas může něco měnit. Přijďte, prosím, k volbám.

Zacharias Samuel Fischer kandiduje za Piráty na šestém místě v Moravskoslezském kraji. Je studentem politologie na Masarykově univerzitě v Brně, místopředsdou místního sdružení Pirátů na Ostravsku a taky fanouškem tvrdé muziky. Je mu 22 let. A jaké by byly jeho priority ve sněmovně? „Bylo by to dostupné vzdělávání, dostupné bydlení a volební právo od 16 let,“ napsal do medailonku ankety 30 pod 30 Zacharias. My jsme se ho zeptali, co ho přimělo, aby se začal zajímat o politiku, a proč se rozhodl právě pro Pirátskou stranu.

ZACHARIAS SAMUEL FISCHER: BYLO BY FAJN, KDYBY MLADÝCH POSLANCŮ BYLO DESETKRÁT VÍC

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to mohl?

Já ten moment dokážu určit poměrně přesně, byl to rok 2013, když mi bylo deset.

Proč zrovna rok 2013?

V tom roce proběhla první přímá volba prezidenta a pak i předčasné volby do Poslanecké sněmovny. Byl to rok hodně nabitý volbami a celá republika tím žila, těmi volbami i politikou. Pamatuju si, že jsme dokonce u nás ve třídě, tehdy ve třetí nebo ve čtvrté, pořádali takovou vlastní volbu prezidenta.

A co jste si pak jako dítě říkal, když vyhrál Miloš Zeman?

No, už tenkrát se mi to nelíbilo...

Je to ale vlastně dobrá motivace jít do politiky. Kdy jste se začal zajímat aktivněji? A kdy o Piráty?

Ten zájem jsem si udržel i během studia na gymplu. Teď studuju politologii, takže se to projevilo i v tomhle směru. K Pirátům jsem tíhnul už delší dobu, byli mi sympatičtí. A byl jsem vždycky jejich věrný volič už v době, než jsem se stal jejich členem. Volil jsem je pokaždé, když to šlo. Ten klíčový moment, kdy jsem se rozhodl zapojit aktivně, byl po jejich neúspěchu v evropských volbách. Překvapilo mě to. A tehdy jsem si řekl, že je na čase začít dění ovlivňovat i jinak než jen hlasem ve volbách.

To už bylo po odchodu Pirátů z vlády Petra Fialy...

Ano, tehdy už jsem byl člen. K tomu se přidaly i krajské volby, které se Pirátům také příliš nepovedly, a změna předsedy.

Co vás lákalo právě na Pirátské straně?

Hlavně to, že je to v podstatě jediná relevantní progresivní strana v Česku. Vždy mě oslovoval jejich program, byl specifický. Přišlo mi, že Piráti jsou vyloženě stranou mladých a pro mladé. Takže mi dávalo smysl, že když se budu v politice angažovat, bude to právě s nimi.

Pocházíte z Moravskoslezského kraje. Tam není pozice Pirátů úplně jednoduchá.

To je pravda. Demograficky jsme tam v nevýhodě. Ale podle současných průzkumů to vypadá, že bychom tam mohli získat jednoho poslance. Je to velký kraj, přerozděluje se tam hodně mandátů, takže volit Piráty tam pořád dává smysl.

Pamatujete si na první setkání s Piráty?

První schůzku jsem měl s tehdejší krajskou koordinátorkou. Člověk se nejdříve musí stát registrovaným příznivcem, takže šlo o první ověření a kontakt. Potom si mě pozvali z ostravského předsednictva a byl jsem přijat jako příznivce. Pak už to šlo celkem rychle, účastnil jsem se schůzí, projevoval aktivitu. Příznivcem jsem se stal někdy v červnu nebo červenci a už na přelomu října a listopadu jsem byl členem. To všechno se stalo v roce 2024.

Co jste říkal tomu, když šli Piráti v roce 2021 do koaliční vlády? Bylo to dobré rozhodnutí?

Já jsem byl celkem rozčarováný z toho vykroužkování na kandidátkách se Starosty, to asi nečekal nikdo. Pak jsem to ale vnímal tak, že když už se tam nějakí Piráti dostali, budou mít ve vládě aspoň možnost prosazovat program. Ale můj postoj k účasti ve vládě se postupně vyvíjel. Ke konci jsem byl už spíš pro to, abychom odešli. A to se nakonec stalo, i když to bylo víceméně nedobrovolné.

Co se Pirátům ve vládě povedlo?

Třeba digitalizace, například eDoklady nebo pokrok v oblasti antikorupčních zákonů. Posunuli jsme se i v legalizaci konopí, i když to není ideální. Takže bych neřekl, že účast ve vládě byla zbytečná, ale na konci

už to bylo opravdu na hraně. Byl jsem rád, že jsme šli do opozice.

A co digitalizace stavebního řízení? Nebylo to z vašeho pohledu selhání?

Nemyslím si, že by to bylo úplné fiasko, jak se to občas prezentovalo. Je to složitější téma. I Ivan Bartoš přiznal, že tam chyby byly. Takže já bych to neviděl jako propadák, ale ani jako velký úspěch.

Proč by měl dneska mladý člověk volit Piráty?

Protože naše témata prezentujeme právě skrze perspektivu mladých lidí. Na rozdíl od jiných stran u nás mladí skutečně dostávají prostor, jsou na volitelných pozicích. A jako příklad z programu chceme snížit třeba hranici volebního práva na 16 let, podporujeme dostupné bydlení. Dostupné vzdělávání zase chceme podporovat pomocí vratných studentských grantů. Fungovalo by to tak, že student by během studia dostával měsíční podporu, a až by se uplatnil na trhu práce, tak by částku vrátil. Pokud by jeho příjem byl pod určitou hranicí, nevrátil by nic.

Kdybyste měl mladé přesvědčit, že by měli k těmhle volbám jít, co byste jim vzkázal?

Mladí by měli chodit ke každým volbám, protože každé volby rozhodují o tom, jak bude země vypadat v příštích letech. Když nepůjdou, rozhodne někdo jiný za ně. Řekl bych jim: Mějte na tom celkovém rozhodnutí alespoň částečný podíl.

Kolik mladých pod třicet byste si ideálně představoval v nové Sněmovně?

Minule tam byli tři. Bylo by fajn, kdyby to bylo desetkrát tolik. Budu rád za co nejvyšší číslo. Myslím si, že letos to bude snad i víc než tři.

Můžou tomu mladí pomoci třeba tím, že budou mladé kandidáty kroužkovat?

Určitě. Doporučuju, ať se na kandidátky podívají, zjistí si, kdo tam je, jestli jsou ti lidé aktivní v mládežnických organizacích a jestli se prezentují jako zástupci mladých. A pak ať je kroužkují.

MATĚJ GREGOR: VOLITELNOU POZICI MI NABÍZEL I ANDREJ BABIŠ

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

Dostal jsem se k tomu skrze zájem o dějepis. Odjakživa mě bavil, hlavně od druhého stupně. Historie a politika pak šly vždycky ruku v ruce. Takže když jsem v historii viděl spoustu politických věcí, které dovedly svět k nějakým rozhodujícím okamžikům, tak mě to přirozeně zajímalo.

A kdo za to může? Víte, to je jako kdybych se zeptal, kdo může za to, že někoho zajímá sport. Vždycky k tomu musíte mít nějaké předpoklady. A mě odjakživa bavilo číst. Také maminka byla hodně otevřená a bavila se se mnou o všem, co mě zajímalo, i když jsem o tom jako dítě nic moc nevěděl. Diskutovala se mnou. Měl jsem také úžasného učitele dějepisu na základní škole, který vlastně může za to, že i já dnes dějepis učím. Takže to bylo určitě to zázemí, ale hlavně zvědavost.

Vy jste byl příznivcem i členem Svobodných. Proč zrovna tahle strana?

V patnácti jsem se rozhodl, že podpořím Svobodné jako příznivec, protože mě tehdy trápily jednotné přijímačky, které prostě podle mě neměly žádnou logiku. Musel jsem dělat zkoušky ze čtyř předmětů místo dvou. Bylo to úplně zbytečné, byl v tom chaos.

Svobodní tehdy komunikovali zrušení Cermatu, což jsem ocenil, stal se jejich příznivcem a vlastně

Matěj Gregor kandiduje do Sněmovny jako lídr kandidátky Motoristů v Moravskoslezském kraji, a to už ve svých 23 letech. Pracuje jako učitel a soukromý lektor českého jazyka, angličtiny a historie. Zároveň je předsedou mládežnického klubu Generace Motor a zastupitel městské části Ostrava-Vítkovice. „Ve Sněmovně chci posouvat české školství, zlepšovat soužití mladých a starších generací a dostat do politiky nadhled, otevřenost a poctivou práci,“ napsal Matěj do svého medailonku projektu 30 pod 30. Proč se rozhodl přejít od Svobodných k Motoristům a jak vnímá europoslance Filipa Turka?

jsem tam tak nějak zůstal, protože jak jsem konzerva, tak jsem vždycky těch pět stovek na rok zaplatil. Čekal jsem, kam se ta strana vyvine, a sám jsem si s ní nějakým politickým vývojem prošel. Takhle jsme se spojili.

Vy jste byl za Svobodné zvolen i zastupitelem v Ostravě. Co všechno ta práce obnáší? Mohl byste popsat váš pracovní den?

Když jste opoziční zastupitel, tak to není úplně každodenní práce, ale každodenně řešíte problémy občanů. Má to samozřejmě i své oficiální náležitosti. Já jsem předseda kontrolního výboru a máme komise, rady a všechny tyhle složité názvy, kde ve výsledku o nic moc nejde. Ale víte co? Jako zastupitel nejčastěji řešíte nejobyčejnější problémy svých sousedů.

Máte maminku, která vám napíše, že na hřišti je rozmlácená houpačka, a ptá se, proč to tak je. A vy pošťouchnete policii, aby prověřila kamery. Někdo vám zavolá, že má vyhrazené parkovací místo a opakovaně mu tam někdo stojí, jiný si stěžuje, že někdo neustále ruší sousedský noční klid. Jako zastupitel jste takový mediátor, který vyhledává „rozbušky v sousedském soužití“, a snažíte se je vždycky nějak ke spokojenosti všech vyřešit. Takže je to taková diplomatická práce. Ve druhém sledu jde o to, že zajišťujete, aby v obci nic nechybělo. Vítkovice jsou malý obvod, všichni se tam znají, takže je to sousedská práce. Ale samozřejmě,

že se někdy pustíte i do něčeho většího, třeba opravujeme střechu ve škole. Je to taková všehochuť, ale člověk se tam hodně naučí.

Za Svobodné jste kandidoval ještě v loňských evropských volbách. Co vás nakonec vedlo k Motoristům?

Řeknu to úplně otevřeně. Je to spojení Svobodných s SPD, Trikolorou a PRO, což je politický směr, který není pro mě. Cítím se jako pravicově konzervativní člověk, ale zároveň mladý a moderní. Mám rád, když do politiky jdou noví lidi, což u Svobodných určitě kdysi platilo. Byli jsme mladý kolektiv a byl jsem velkým fanouškem toho, aby se Svobodní spojili právě s Motoristy, a tím pádem bych nemusel stranu měnit. Ale Svobodní se rozhodli jít jinou cestou, a ta by mi nedělala radost.

Když něco dělám, potřebuju, aby mi to dělalo radost a abych viděl, že to má smysl. Motoristé byli začínající stranou, která dosáhla deseti procent v eurovolbách. Věděli, že sněmovní volby nebudou

jen tak. Žádné krajské buňky, žádná mládežnická organizace. Pro mě to byla výzva jít něco budovat od úplného začátku. Nepříjemné jenom jako náplava do existujících struktur a hrát si tam na politika, ale jít něco sám od začátku tvořit. A Motoristé se navíc nebojí propůjčit pozice lídrů novým lidem. Nevadí jim, že předtím nikam ne kandidovali. Prostě máte-li co

říct a umíte-li makat, pojdte do toho. Je mi to velmi blízké a jsem rád, že jsem v Motoristech. Se Svobodnými jsem se rozešel v dobrém. Podali jsme si s Liborem Vondráčkem ruku, řekli si to jako chlapi z očí do očí. Myslím, že mě tam s nikým nepojí žádná osobní zášť.

Vy jste i předseda Motorgenu, tedy mládežnické organizace Motoristů sobě. Jak se teď Motorgenu daří a kolik má členů?

Držíme se stabilně okolo tisícovky lidí, kteří k nám podali přihlášku. A nové přihlášky stále zpracováváme. Daří se dobře, hlavně v kampani a ve spoustě

krajích jsou členové Motorgenu schopni a ochotni pomáhat s mnoha věcmi. Jsou obětaví, baví je s Motoristy pracovat a hlavně jsme pevný kolektiv. Takže jsme za ten rok byli několikrát i v zahraničí, jezdíme po Česku. Vždycky, když někde cestuju, napíšu do naší Discord skupiny, zda tam zrovna od nás někdo není, a jdeme někam ven, probíráme všechno možné. A po volbách s Motorgenem budou velké plány. Takže v souhrnu myslím, že máme našlápnuto dobře. Jsem hrdý na to, kam se to po deseti měsících dostalo.

Někteří fanoušci Motoristů jsou, řekněme ostřejší. Vám nevadí hejty na novinářky, třeba Apolenu Rychlíkovou kvůli článkům o Filipu Turkovi? Snažíte se to třeba nějak moderovat, komunikovat do Motorgenu, k Motoristům?

Zaznamenal jsem nějaké opravdu ostré urážky a přijde mi to nechutné. Já se od toho už poněkolkrát musím veřejně distancovat. Nic takového nepatří do slušné diskuze. Myslím, že kritika novinářů je na místě, že máme pokládat otázky, že máme jako občané kontrolovat svou čtenářskou zvědavostí média. Na druhou stranu, většinu lidí v Motorgenu jsem přijímal při osobním pohovoru a znám je. A opravdu jsem nezaznamenal urážky od nich, až snad na jednotky případů. Ale to v žádném případě nebyly brutální výhrůžky smrti nebo cokoliv podobného.

Spíš to byla ostřejší slovíčka směrem k té novinářce, ale vysvětlil jsem jim, že ani takhle ne. Ta slova, která Apolena Rychlíková popisovala, jsem nikdy nezaznamenal od členů Motorgenu. Je to pro mě nepřijatelné. Já bych vlastně asi zvažoval, jestli by takový člověk u nás měl co dělat, ale s ničím takovým jsem se nesetkal. Když jsem proklikával nejruznější účty na Instagramu, které to psaly, působilo to na mě jako fake účty, jako by se někdo snažil Motoristy navléct do trička primitivních buranů. A to není náš styl. Takhle by se k novinářům a ani k nikomu jinému nikdo chovat neměl. Za členy Motorgenu stojím.

Výraznou tvář motoristů je právě Filip Turek, je pro vás vzorem? Co podle vás ukazuje v politice a za co by měl být uznáván?

Filip určitě stojí za uznání za svoji houževnatost. Vždycky si v tom životě šel tak trošku za svým a ukazuje to i v politice. Může to být pro lidi provokativní, ale Filipa znám opravdu jako velmi empatického, solidárního člověka a v mnoha situacích jsem ho viděl

Teď musím makat na sobě, ať mi nic z dočasné popularity nestoupne do hlavy. Ať se prostě udržím takový, jaký celý život jsem. Jestli to zvládnou, tak uspěju.

v životě pomáhat. Když jsem před několika měsíci i já čelil jistému politickému tlaku, tak mi opravdu hodně pomohl jenom tím, že si o tom se mnou promluvil. Víím, že když naše lídryně v Olomouckém kraji Gabča Sedláčková čelila nechutným útokům jen za to, že vstoupila do politiky, tak Filip pomohl zase jí.

Je pro nás navíc obrovskou lidskou oporou. Já ho vnímám hlavně jako kamaráda, takže je pro mě těžší ho poté hodnotit jako politika. Vzorem může být v tom, že to, co řekl, že bude dělat v Bruselu, tam opravdu dělá, i když to znamená být v boji proti přesile, i když o něm všude píšou jako o krajně pravicovém europoslanci. To, že dělá, co říká, je už dnes v politice vzácná vlastnost. Filipu Turkovi lidsky věřím a víím, že lidi nezkłame.

Ve sněmovních volbách kandidujete jako jednička v Moravskoslezském kraji. Co to pro vás znamená? Je to i nějaký závazek?

Je to velká výzva. Znamená to, že jsem první na kandidátce, ale v praxi to neznamená samozřejmě nic, protože rozhodují i preferenční hlasy. V Moravskoslezském kraji kandiduje i Andrej Babiš, který o mě hodně stál, nabízel mi volitelnou pozici a chtěl, abych vstoupil, abych pomáhal budovat Mladé ANO, ale protože mi to nebylo osobnostně ani politicky blízké, byť by to byla jistota absolutního zvolení, odmítl jsem a šel jsem řekněme těžší cestou.

Pro mě je to hlavně závazek tomu regionu, protože celý život v tom kraji žiju. Je to i závazek, aby mě Praha nezměnila. Musím si i uvědomit, že ti lidi, kteří mě učili ve školách, ošetřovali v nemocnici, prodávají mi v obchodě potraviny, čekají, že pro ně něco udělám. Chci, aby Moravskoslezský kraj šel nahoru. A jestli k tomu svou prací mohu přispět, tak to bude super.

Z politického hlediska to bude krev, pot a slzy. Protikandidáti jsou politicky zkušenější, bohatší, ale nakonec rozhoduje volič, ne peníze. Spoustě lidem imponuje, že do politiky jdou neokoukané tváře, které jsou autentické a kterým věří. A teď musím makat na sobě, ať mi nic z dočasné popularity nestoupne do hlavy. Ať se prostě udržím takový, jaký celý život jsem. A jestli to zvládnou, tak uspěju. Jestli to nezvládnou a podlehnou sám sobě, tak zopakuju mnoho nadějných politických příběhů, které nedopadly. Věřím ale, že to nebude můj případ.

Kolik byste si obecně představoval mladých lidí po volbách ve Sněmovně?

Vždycky je to o kvalitě, ne o kvantitě. Pamatuju si, že když Dominik Feri měl svých milion followerů, tak na to stačil sám. Všichni věděli, že mladá generace nějakým způsobem v politice zastoupena je. Nikdy by nemělo být zastoupení mladých lidí rovnoměrné s tím, kolik je mladých v populaci. To si musíme přiznat, stejně tak by to nemělo platit u lidí sedmdesát plus. Prostě vždycky by tam měli být lidé, kteří tam jsou zvoleni kvůli nějaké věci.

Myslím, že je hodně šikovných lidí a musím zmínit, že třeba z Mladého ANO udržuju kontakt s Adamem Knedlhansem nebo s Hugem Chadimou a obou si lidsky vážím. My máme také skvělé mladé kandidáty Davida Frankošviliho, Jakuba Veverku a další lidi, kteří jsou opravdu velice šikovní. Pro mě je hlavní, aby každá strana ve Sněmovně alespoň jednoho člověka pod třicet let měla. Abychom si uměli udělat opravdu nějaký kulatý stůl, když ty naše strany spolu třeba nebudou umět mluvit. A my si k tomu stolu sedneme, protože jsme vrstevníci, a budeme vždycky umět napříč celým politickým spektrem řešit témata pro naši generaci a dojít k nějakému kompromisu.

Co byste vzkázal mladým voličům před volbami?

Hlavně ať se v létě opatrují a do voleb ve zdraví a pohodě dojdou. Ať si položí otázku, jestli to, co zaznává v médiích, je to, co je zajímavé. A ať si třeba sednou ke stolu, napíší si na papír, co očekávají od politiků, které zvolí ve svém kraji, co očekávají od svých poslanců. A pak s tím, co si napíší, jdou sledovat programy. Protože programy jsou psané tak, aby strana vsugerovala lidem, že to, co si v té straně myslíme, že vás má zajímat, tak to vás zajímat musí. Ale to, co ho zajímá, si má rozhodnout sám volič. A pak má jít stranu od strany a zeptat se: Co vy na to? A ta strana, která mu dá nejlepší autentické řešení, tak tu by měl pak zvolit.

Pavla Heyduková kandiduje za Pirátskou stranu jako číslo 11 v Jihočeském kraji. Pracuje jako vedoucí sociální služby. V gesci má péči o ohrožené děti, je jí 28 let. „Věřím, že dobrá společnost stojí na tom, jak se stará o ty nejzranitelnější. Ve veřejném prostoru se snažím být hlasem těch, kteří ho často nemají – ohrožených dětí,“ napsala Pavla do svého medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se jí zeptali na to, co by vzkázala mladým, kteří k volbám jít nechtějí.

PAVLA HEYDUKOVÁ: HODNĚ MĚ ZKLAMALO ŠKOLSTVÍ V GESCI STANU

Kdy jste se začala zajímat o politiku a kdo za to mohl?

O politiku jsem se začala zajímat s volebním právem. Chtěla jsem se zorientovat v tématech a programech, abych svůj hlas dala správné straně, a tak to celé začalo.

Kdy jste se pak začala zajímat konkrétně o Pirátskou stranu, za níž kandidujete?

Dřív jsem váhala mezi Piráty, STAN a Zelenými, ale nakonec jsem vždycky skončila u Pirátů. U těch zbylých uskupení se totiž objevovali jednotlivci, kteří byli dost mimo proklamované hodnoty samotných těch stran. A tím i ty strany ztrácely na důvěryhodnosti.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Oceňuji pevný postoj k Ukrajině. Velkým zklamáním pro mě bylo naopak školství v gesci STANu. Po volbách 2021 jsem čekala, že se silným mandátem 33 poslanců a s ministrem školství odvedou pořádný kus práce. A nestalo se. Velmi mě také překvapilo, že ministerstvo přestalo podporovat klíčové organizace v oblasti prevence duševního zdraví dětí a mládeže.

V době, kdy psychické problémy dětí narůstají, je to podle mě nezodpovědný krok.

Kolik by podle vás mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

Takové množství, aby se to přiblížilo podílu mladých lidí ve společnosti, tedy minimálně třetina.

A co byste vzkázala těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Nemusíte znát detailně celý program, stačí si říct, co je pro vás osobně důležité, a podle toho se rozhodnout. Vyberte si stranu, která zastává vaše postoje v tématech, která vás pálí, a můžete si i udělat volební kalkulačku. Pokud totiž nepůjdete volit, může se stát, že o vašich tématech nakonec budou rozhodovat lidé, kteří zastávají úplný opak.

VOJTĚCH HRUBANT: MLADÍ PŘINESOU NOVOU ENERGII I NOVÉ POHLEDY

Vojtěch Hrubant je učitel, manažer, dobrovolný hasič a kandidát za hnutí ANO v Plzeňském kraji. Je mu 22 let. „V Poslanecké sněmovně bych se rád zaměřil na podporu výstavby startovacích bytů pro mladé, na bezpečnost a na podporu měst a obcí,“ napsal do svého medailonku pro projekt 30 pod 30 Vojtěch. My jsme se ho ptali na to, čím ho zlákal hnutí ANO, i na to, co by vzkázal mladým, kterým se ke sněmovním volbám nechce.

Co vás dovedlo k zájmu o politiku?

O politiku jsem se zajímal už na základní škole. Intenzivněji až na střední, a to díky pandemii Covid-19. Politice se aktivně věnuji od roku 2022, kdy jsem poprvé kandidoval do zastupitelstva v Holýšově.

A kdy jste se začal zajímat konkrétně o hnutí ANO? Co vás na tomhle uskupení lákalo?

O hnutí ANO 2011 se zajímám také už od střední školy. V té době byl premiérem České republiky pan předseda Andrej Babiš a byla to velká změna. Najednou zmizel ten střídající se stereotyp vlád ODS a ČSSD. Byl zde premiér, který v Česku vybudoval obrovskou úspěšnou firmu, nebyl zkorumpovaný, měl jasnou a správnou vizi pro Česko, a to vlastně nabízí hnutí ANO i dnes.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Marně vzpomínám, jestli mě současná vláda vůbec něčím potěšila, spíše ne. Mohl bych zde jmenovat dlouhý seznam toho, čím mě současná vláda štvála, ale zmíním zde jen tři momenty, které mě naštvály asi nejvíc, a to plošné zvýšení všech daní, i když premiér sliboval, že daně nezvýší, dále snížení slevy na jízdném pro studenty a seniory, poslední je určitě

nezvládnutí bytové politiky a související zpackané stavební řízení pirátského exministra Bartoše.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

Myslím si, že ideální poměr je přibližně dvacet procent poslanců z řad mladé generace napříč politickým spektrem. Ti by do Poslanecké sněmovny přinesli novou energii i odlišné a zajímavé pohledy na problematiku, která se ve Sněmovně řeší.

A co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Volby jsou svátkem demokracie. Můžeme si svobodně zvolit, kterým směrem se bude Česká republika další čtyři roky ubírat a jak zde budeme my občané žít. Využijme proto tuto výsadu demokracie a pojďme 3. a 4. října k volbám.

ADAM KNEDLHANS: DEJTE SI HODINU NA VOLBY A BĚŽTE K NIM

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to může?

Pamatuju si přesně, že to bylo ve třinácti letech, až mi to hodně lidí nevěří. Máma se vždycky divila, že zrovna já jsem ten, co čumí na televizi a na ty kravaťáky. Všichni si říkali, proč nechodí ven, neleze po stromech jako ostatní a nehraje si třeba s nerfkou. Takže jsem koukal na lidi v té politice, jak přednášeli ta moudra. A v té době mě to začalo zajímat.

Bylo to vlastně dva roky po parlamentních volbách v roce 2013, kdy přišlo do vlády právě hnutí ANO. A mě zaujal ten styl rétoriky, šlo o úplně odlišný styl komunikace. A když mi bylo nějakých čtrnáct patnáct let, tak jsem začínal chápat souvislosti. Vyzrazil jsem tedy do mládežnické organizace a pak to celé začalo.

Co vás zaujalo právě na ANO? Byla to tehdy hlavně osobnost Andreje Babiše?

Jak říkám, pan Babiš byl v té době ministrem financí a mně se obecně líbil styl jeho rétoriky i celého ANO. On byl vlastně první ministr financí, který začal s těmi negativními čísly něco dělat a zastavovat zadlužení. To mě prostě oslovilo. Studoval jsem tehdy tech-

Adam Knedlhans je předsedou mládežnické organizace Mladé ANO, studuje Metropolitní univerzitu Praha a na pražské kandidátce ANO mu patří 15. místo. Je mu 23 let. „Pracuju na tom, aby se mladí mohli více zapojit do politiky a získali reálnou šanci něco změnit. A teď kandiduji do Sněmovny, protože bych rád pomohl nastavit pravidla tak, aby bylo snazší postavit se na vlastní nohy. Ať už jde o bydlení, vzdělání, práci nebo podnikání,“ napsal Adam do svého medailonku v anketě projektu 30 pod 30. My jsme se ho ptali na to, co ho zaujalo na hnutí ANO, ale třeba i na to, zda se mladí ve Sněmovně dokážou dohodnout líp než političtí matadoři.

nickou školu a čísla mě vždycky zajímala, takže jsem si říkal, že ten styl je v pořádku. Budťo je to ano, nebo ne. A tady ta čísla potvrzovala to, co ten politik říkal. Takže proto zrovna ANO.

Jak potom ve vašem případě to sblížení s hnutím ANO vypadalo konkrétně?

Úplně poprvé to bylo asi přes osobní setkání při akci Utubering. To bylo, tuším, v roce 2016 nebo 2017 a pan Babiš se tam byl podívat. Z té akce s ním mám první fotku a od té doby jsem si i googlil, co to hnutí ANO je a co v něm mají pro mladé. A tenkrát jsem došel až k Mladému ANO.

Já jsem Plzeňák, takže jsem si dával schůzku tenkrát se zástupcem Mladého ANO v Plzeňském kraji. Dali jsme si kafe a mě strašně oslovilo to, co v Mladém ANO dělají. Bavilo mě, že i mladí lidé přikládají ruku k dílu, konkrétně tedy k programu ANO. A i mladý člověk může těm starším k tomu programu něco i říct. Oslovilo mě to, začal jsem s Mladým ANO spolupracovat a pak přišel covid. To byly těžké časy i pro to, aby se člověk s dalšími lidmi z Mladého ANO nějak víc scházel. Tak jsme se snažili dělat nějaké věci

online a jak šel čas, tak jsem se do toho dostal úplně. Pak už jsem se přes Mladé ANO dostal i k ANO jako takovému a v kampani už jsem pomáhal i panu Babišovi na různých akcích, rozdávali jsme jeho knihu O čem spím, když náhodou sním, byl jsem na prvních mítincích a potom už i s jeho karavanem. Bavit mě ten vibe, to zákulisí s těma mladýma lidma. Takhle proběhlo to sbližování a dneska je to už na každodenní bázi.

Co jste pak říkal tomu, když šlo hnutí ANO v roce 2021 do opozice?

Já už jsem se účastnil začátku té intenzivní kampaně na Větruši v Ústí nad Labem, což bylo hned někdy po prázdninách. Byla to skvělá atmosféra a pro mě prostě parádní. Tenkrát se tam točila zmrzlina a bylo tam i pár vtipných okamžiků. Pak už jsem se během té kampaně účastnil prakticky všeho, čeho se účastnit šlo. A to i v mém rodném Plzeňském kraji nebo v Praze. Chtěl jsem se zkrátka co nejvíc zapojovat na všech úrovních. Dělal jsem i první pokusy na sítích, nějaká videa, dělal jsem infografiky. Bavilo mě zkrátka pomáhat a doteď mě to baví. Pořád jsem v terénu, což je z mého pohledu i to gró politiky.

Jaký jste měl pocit, když ty volby nedopadly?

Já byl tenkrát i ve volebním štábu a musím přiznat, že mi to bylo líto, ale později jsem si řekl, že mít čtyři roky premiéra a být celkově osm let součástí vlády nám dalo hodně. Bylo tam strašně moc projektů, které se po těch dlouhých osmi letech povedly.

Ty volby jsme nakonec na mandáty vyhráli. V těch velkých krajích jsme i po osmi letech vládnutí měli pořád obrovské hlas. A to i poté, co jsme z těch osmi let byli tři roky v covidové krizi a ta vláda musela řídit ekonomiku tak, aby ochránila zdraví občanů. Přesto jsme žádným zásadním způsobem neklesli. Posílil hlas opozice, ale my jsme nepropadli a byla tam pořád velká důvěra. Ale teď už se upřímně těším, až se do vlády vrátíme a dáme to tam zase do pořádku.

Co vás na vládě Petra Fialy nejvíc štvalo, jestli se to dá z vašeho pohledu nějak shrnout?

Já naprosto respektuju to, že má nějaká strana nebo koalice jinej pohled na řešení věcí. A myslím si, že je to správně. Vždyť politika je o tom, aby si měl volič možnost vybrat, jestli chce řešení A, B nebo C. Mě ale na téhle vládě strašně mrzí a štve ta komuni-

kace, to zametání kauz pod koberec a celkově vlastně netransparentní vládnutí. Mě strašně mrzí to, co se děje v parlamentu. Jak se vládnoucí politici arogantně chovají k opozici, jakým způsobem oni prostě vypínají mikrofony, omezují čas, nadužívají tu možnost dát pevné hlasování bez ohledu na rozpravu. Štve mě ta forma té politiky, té politické kultury, a to od covidu až do dnešní doby. Jak vládní politici lepší největší opoziční straně a jejímu předsedovi Putina na billboard. Štve mě, jak Milion chvilék, které podlézají pětikoalici, mluví o mrtvých za covidu a jdou kreslit křížky na náměstí, aby pak po nich musel člověk šlapat. Štvou mě tyhle neuctivý kroky, hnusný a nenávistný projevy, které nám adresují. Mám za to, že některé jsou prostě za hranou.

Nejde to ale i z druhé strany? Třeba i od vás a vašich fanoušků? Když se člověk koukne na Xko, ale i na další platformy, tak se tomu pocitu neubrání.

Ze strany příznivců to nemůžu komentovat. Já sám ale dostávám extrémní hejty, kterým se tu ani nechci moc věnovat, protože to jsou výzvy k sebevraždě, výzvy k vraždě mé osoby, k tomu, ať mě někdo někde zbije a další podobný věci. Jenže my nemůžeme jako strana A a ani jako ta strana B ovlivnit to, co píšou naši fanatičtí stoupenci na sítě, neovlivníme ani to, jak jsou z té druhé nebo té první strany frustrovaní.

Já si ani nemyslím, že naši politici teď nějak zásadně rozdmýchávají nějakou nenávist v rámci společnosti. My máme kampaň a ukazujeme v ní fakta, která máme ozdrojovaná. Z druhé strany si myslím, že postavit politika vedle Putina je něco, co je nepodložené, něco, co je až moc za hranou, vymyšlené, smyšlené. Je to pocitové, emoční a má to nahnat strach. Přitom nám tady někdo říká, že my šíříme strach. My jsme ale při evropských volbách nikomu na tváře ruský vlajky nemalovali. To, že jsme proruští, jsou prostě výmysly, které já strašně odsuzuji. Jenom to naší zemi ubližuje. A společnosti to také ubližuje tím, že jsme rozdělení a nejsme schopní se semknout. A to je asi ta nejhorší věc, kterou zástupci vlády způsobili.

Co z vašeho pohledu vlastně dnes hnutí ANO pro mladé nabízí?

Já pro ně u nás vidím tři priority. Částečně to přichází od hnutí ANO, částečně od Mladého ANO, protože my jsme ten program dělali odspodu a postupně přechá-

zel výš a výš. Zásadní prioritou je otázka budoucnosti. Aby v té republice chtěli lidé hlavně žít, protože jsem viděl některé ty průzkumy, podle nichž chce čtvrtina mladých lidí z České republiky odejít s tím, že vidí potenciál roztáhnout křídla někde jinde. Já si myslím, že to způsobuje hlavně ten fakt, že máme zastaralé školství, že ten systém, který mladý člověk během vzdělávání prožívá, není moderní, není fresh. Je tam víc biflování než praxe. Zabýváme se tam věcmi, které pak člověk v realitě ani moc nepoužije. A já si myslím, že to vzdělávání a pak to pracovní uplatnění je klíč.

Mladá generace, generace Z a další, jsou hodně podceňovány v tom, že nechtějí pracovat, že chtějí mít flexibilní pracovní den a tak dále. Já ale znám takových lidí minimum a v každé generaci je přece člověk, který chce pracovat míň. Já mám okolo sebe naopak mladé lidi, kteří pracují od rána do večera, po škole jdou na brigádu, zvládají studium a podobně. Mimo chodem, čeští studenti vysokých škol pracují při studiu nejvíce v celé Evropské unii, ne-li na světě. My zkrátka jsme pracovitá generace. A co nám ten systém pod vedením téhle vlády nachystal? Hodil nám klacky pod nohy v rámci brigád, takže firmy teď budou muset dělat byrokratické věci, nějaké výkazy a podobně. To jsou věci, které nejdou naproti tomu, aby si mladí lidé přivydělávali slušné peníze.

Zastaralé školství se tedy musí zlepšit a reflektovat praxi. Dělalí jsme to za naší vlády a chceme v tom pokračovat. S tím je pak spojené i to bydlení. Není to jen o tom populisticky říct: My vám zlevníme půjčky, my vám zlevníme nájmy, dáme vám dotaci na bydlení. To nic nevyřeší. Máme základní problém v tom, že ty byty zkrátka nejsou. Když naopak více lidem zpřístupníte půjčky, tak to jenom požene ceny zase nahoru, protože těch bytů víc nebude. Naopak, bude jich stále míň a míň na víc lidí. Pro nás je tedy prioritou školství, práce a zabezpečená rodina v nějakém únosném bydlení. To je ten recept. My jsme jinak odpovědná generace, máme přístup k informacím a sami o sebe se postaráme. Chceme jen ty základy a stát je jediná instituce, která s tím může něco udělat.

Kolik byste si představoval ideálně po volbách mladých pod těch třicet ve Sněmovně, ať už jsou z jakékoli strany?

Konkrétní číslo nevím, ale líbilo by se mi, aby to bylo nějak rovnoměrně zastoupené. Byl bych rád, kdyby se tam objevilo třeba deset patnáct poslanců do třiceti

let, kteří by vzali ten mandát a měli prostor komentovat politiku jasně, mladým jazykem, trochu jednodušším způsobem. Aby přitáhli pozornost mladých prvoláčů, kterých je před těmito volbami čtyři sta tisíc. Další stovky tisíc lidí jsou v podobném věku a nejeví o politiku nějaký zvláštní zájem.

Já jsem rád, že hnutí ANO má aktuálně nejmladšího poslance, a věřím, že to třeba i udržíme. A taky budu rád, když přibudou i další mladí z kandidátek jiných stran. Kdyby ve Sněmovně vznikl tým mladých lidí, kteří budou jasně komunikovat, nebudou se hádat a budou prostě říkat „hele, já mám řešení tohle a tenhle má zase jiný řešení“, tak to může zásadně pomoci tomu, aby se i mladí lidé v České republice o politiku zajímali a nějakým způsobem ji posunuli dál.

Co byste ještě na závěr vzkázal těm mladým, kteří k volbám jít nechtějí?

Hlavně jim chci říct, že je chápu. Že je to prostředí, které je plné nenávisti. Odpuzující prostředí, nepřehledné prostředí. Zároveň je ale prosím, aby si našli před volbami šedesát minut a aby si prostě otevřeli programy těch stran. Aby si našli třeba minimálně i nějaké video celostátního lídra. Aby nasáli tu atmosféru. Stačí opravdu hodina. A podle toho se pak i mladí můžou rozhodnout volit ty, o kterých si myslí, že je budou co nejlépe reprezentovat.

Jde o to, aby ten hlas mladého člověka nevzal nikdo jiný, někdo, kdo nemá tu prioritu bydlení, nemá prioritu, abychom si i my mohli jednou koupit pořádný auto pro rodinu a v nějakém bydlení mohli vychovávat děti. Ten hlas mu může vzít někdo, kdo už bydlení má, a to téma ho nezajímá. Jde o to, aby si i mladý člověk vybral tu stranu, která reprezentuje jeho řešení, jeho pohled na svět.

Žádný politik není dokonalý. Každý má prostě nějaký ten vroubek. Ale myslím si, že každý hlas promítnutý v té mladé generaci něco znamená. Dohromady jsou to stovky tisíc hlasů, což už jsou tučná procenta, která můžou reálně rozhodnout o podobě příští vlády.

Adriana Chochelová kandiduje za Starosty na šestém místě ve Středočeském kraji. Je asistentkou poslankyně Báry Urbanové a právničkou. Je jí 27 let. „Chci, abychom my i naše děti žili v čistém a zdravém prostředí, proto podporuji odpovědnou ochranu přírody a udržitelný rozvoj,“ napsala Adriana do medailonku k anketě projektu 30 pod 30. My jsme se Adrianu mimo jiné ptali, co ji přesvědčilo, aby se dala na politickou dráhu právě ke Starostům.

ADRIANA CHOCELOVÁ: NA KANDIDÁTKÁCH STAROSTŮ NEJSOU MLADÍ DO POČTU

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

Mám štěstí, že mě rodiče vedli k zájmu o politiku a demokracii už od mala. Ale ten moment, kdy mi to celé „docvaklo“, přišel až v Dolních Břežanech na debatě před krajskými volbami, kde kandidoval Vít Rakušan. Organizovala ji Bára Urbanová a já si tehdy poprvé řekla: Aha, politika mi možná není tak vzdálená, jak jsem si myslela.

A kdy jste se začala zajímat konkrétně o STAN? Co vás na tom hnutí lákalo?

Brzy po té debatě jsem šla na stáž ke Starostům. Bylo to jejich první volební období a hrozně mě nadchlo, jak tam lidi fakt řeší smysluplné věci a nikoli jen politiku pro politiku. Od té doby jsem STAN sledovala víc a později jsem se stala registrovanou příznivkyní.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvala a čím potěšila?

Mrzí mě, že některá důležitá témata, třeba duševní zdraví mladých nebo dostupnost bydlení, pořád zůstávají trochu na okraji. Potěšilo mě ale, že jsme posunuli věci v oblasti ochrany obětí, ať už jde o dětský certifikát nebo takzvaný lex Anička, který pomáhá

obětem trestných činů. Tohle jsou změny, na které můžeme být hrdí.

Co dneska vlastně Starostové nabízí pro mladé lidi? Proč by vaše uskupení měli mladí volit?

Protože nechceme po mladých, aby „počítali s tím, že to prostě lepší nebude“. Řešíme dostupné bydlení, moderní školství i to, jak zvládnout dopady klimatických změn bez strašení a chaosu. A myslím, že jsme srozumitelní – bez křiku, ale s jasným názorem.

Kolik by z vašeho pohledu po volbách mělo ideálně být mladých poslanců v nové Sněmovně?

Dost na to, aby nebyli jen „mladé alibi“, ale aby byli reálná síla, co mění věci. Ideálně tolik, aby to nebyla zvláštnost, ale normální součást politiky.

A co byste vzkázala těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechťejí?

Že chápu jejich skepsi, fakt jo. Ale bez nich rozhodují ti, co mají jinou budoucnost než my. Když už nic jiného, přijďte si k volbám říct, co nechcete. I to je začátek změny.

ZDENA KAŠPAROVÁ: MLADÍ BY MĚLI VOLIT LIBERÁLNÍ SUBJEKTY

Zdena Kašparová je předsedkyní Mladých starostů a nezávislých Olomouckého kraje, za Starosty kandiduje tamtéž, je skautka a molekulární biologka. Je jí 26 let. „Do sněmovny kandiduji, protože v ní zoufale chybí mezigenerační dialog,“ napsala Zdena do svého medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se Zdenky ptali na to, proč si jako „své“ hnutí vybrala zrovna STAN, i na to, kolik by měla mít Sněmovna po volbách mladých poslanců.

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

O politiku jsem se začala zajímat už na gymnáziu, kdy jsem i vstoupila do Mladých starostů a nezávislých. Konkrétního člověka, který by mě k politice přivedl, asi nedokážu jmenovat. Vyplynulo to spíš z toho, že jsem od malička byla vedená k občanské angažovanosti skrze Junáka.

A co vás lákalo zrovna na hnutí STAN?

K hnutí Starostů mě bezmála před deseti lety přivedly stejné myšlenky a vlastně tehdy i pro mě důležité lidi. Mohla jsem se na ně spolehnout a věděla jsem, že to s touto zemí myslí dobře. Šlo hlavně o někdejšího místopředsedu STANu a dlouholetého starostu Dolních Studének Radima Sršně, který je i z mého regionu, takže jsem jeho práci v obci i v rámci hnutí mohla sledovat dlouho.

Co dnes vlastně nabízí STAN pro mladé lidi?

Proč by vaši stranu měli mladí volit?

Naše hnutí nabízí program pro dobrou budoucnost. Chceme, aby se tu žilo všem dobře, a neradi bychom tu budoucnost vyčleňovali pro konkrétní skupinu, protože každý z nás má právo, aby tu vedl dobrý život. Myslím, že mladí lidé by hlavně měli volit demokra-

tický a liberálně smýšlející subjekty, které se nebudou bát dělat těžká a nepopulární rozhodnutí dnes. Protože takhle rozhodnutí budou vytvářet lepší podmínky právě pro život v budoucnosti. A to naše hnutí umí.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

Myslím, si, že proporčně by měla Sněmovna mít zastoupení všech generací, aby dokázala efektivněji pracovat z hlediska priorit do budoucna. Můj osobní sen by byl aspoň třicet procent, to je pro začátek dobrý start.

A co byste vzkázala těm mladým lidem, kteří k volbám třeba jít nechtějí?

Pokud nepřijdete k volbám vy, přijdou ti, kteří rozhodnou za vás. Rozhodnou nejen o tom, kdo tu bude další čtyři roky vládnout, ale rozhodnou i o vaší budoucnosti. Máte jedinečnou šanci to změnit a ukázat, že hlas nás mladých v této zemi má smysl a že je silný. Tak dorazte k volbám a ovlivněte směřování této země.

JIŘÍ KNOTEK: PRO OSTATNÍ STRANY JSOU MLADÍ JEN KULISA PRO PR

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo vás k tomu navedl?

Kdo mě na ni navedl, to si bohužel nevzpomenu. Zajímat jsem se začal ale asi někdy na střední škole. Tenkrát mi šlo hlavně o to dovědět se, co se děje ve veřejném životě. Do politiky jsem aktivně vstoupit určitě nechtěl. Zhruba do maturity, kdy jsem přemýšlel, kam půjdu na vysokou, jsem se rozhodoval, jaká politická strana se mi líbí. A protože jsem nejvíc znal Piráty, tak jsem s nimi i nejvíc souzněl. Přišel jsem párkrát k nim na schůzi a už to bylo. Pak jsem si vybral vysokoškolské zaměření, které s tou politikou trochu souviselo. Mám vystudovanou politologii v Olomouci, takže tam už ta cesta byla docela jasná. Bylo to vlastně z mojí iniciativy, takže mě k tomu nikdo nedovedl, nikdo mi nepomohl.

A proč zrovna Piráti?

Vybavuji si první vzpomínku, kterou na Piráty mám. Když strana vznikala, byla o ní reportáž v televizi Nova. Dokonce mám v paměti, jak mluvili o tom, že ještě nemají ani kanceláře, ale mají politickou stranu. A od té doby jsem věděl, že nějakí Piráti existují. Později, když mi bylo asi osmnáct, už jsem se začal zajímat pořádně. Po volbách v roce 2017 jsem se chtěl aktivně zapojit a taky jsem se zapojil. V dalších letech

Jiří Knotek kandiduje jako jednička na kandidátce Pirátů ve Zlínském kraji, kde je také jedním z místopředsedů strany. Pracuje jako technolog a je mu 26 let. „Chci, aby mladí lidé měli dostupné bydlení, férovou práci a důvěru v to, že se vyplatí pracovat. Ve Sněmovně budu prosazovat zodpovědné hospodaření státu, aby dnešní mladí nemuseli jednou splácet chyby předchozích vlád,“ napsal si Jirka do medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se ho ptali nejen na to, co nabízí Pirátská strana pro mladé, ale také na to, zda jí vyhazov z vlády spíš uškodil, nebo prospěl.

už jsem se stal aktivním členem a pomáhal s kampaňmi. Nastoupil jsem tedy v době euforie a od té doby jsem u Pirátů. Zatím jsem nezanevřel.

Jak vypadalo to přibližování? Probíhá u Pirátů nějaké grilování?

Ano, mým prvním grilováním byla schůze místního sdružení...

To mluvíme o Zlíně?

Konkrétně o Uherském Hradišti. Poprvé jsem tehdy byl na jejich schůzi a byla to parta pohodových lidí. Z Uherského Hradiště byl tehdy náš poslanec za Zlínský kraj, takže to bylo fajn. Poznali jsme se hned při první příležitosti. Začalo to v jedné malé hospůdce, už si ani nepamatuju její název. Vždycky to bylo v hospodách, což bylo na pirátských schůzích hezké, takové punkové. Tam začala moje pirátská cesta.

Byl jste tedy nejdřív jen divákem?

Ano, ty schůze jsou dodneška otevřené pro veřejnost. Jelikož v Uherském Hradišti moc členů nebylo, zůstali jsme v úzkém kontaktu a začali spolu pracovat. O pár chvil později už jsem byl aktivním příznivcem strany, i když formálně ještě ne člen. Pomáhali jsme si navzájem, byl to super začátek. Rád na to vzpomínám.

Kampaň před volbami 2021 už jste dělal naplno?

To už jsem se aktivně zapojil, dokonce jsem i kandidoval, ovšem někde níž. Byla to koaliční kampaň a dávali jsme tomu všechno. Pak přišla studená spr-

My každopádně potřebujeme, aby ta Sněmovna omládlá. Jednak z toho důvodu, že svět se neuvěřitelně zrychluje. A ač mám respekt ke všem lidem, tak někteří ti starší poslanci prostě nestíhají modernímu světu čelit. Navíc potřebujeme mít Sněmovnu nějak rozumně nařazenou tak, aby tam byly všechny věkové generace, obě pohlaví, ale aby to bylo také profesně a jinak promíchané.

cha v podobě překroužkování kandidátů Starostů, ale nějak jsme to překousli a jedeme dál. Doufám, že až do úspěšného závěru letošní kampaně.

Jak jste tehdy vnímal vstup Pirátů do vlády Petra Fialy?

Ten vstup jsem hned od začátku podporoval. Pokud chcete měnit věci, musíte být součástí vlády. Podporovala to i většina strany. Ze začátku to pro nás bylo dobré, i když jsme měli málo poslanců, tak jsme měli pár dobrých ministerstev. Snažili jsme se dělat poctivou politiku až do konce, kdy jsme byli z vlády vyhozeni. Ale do té doby jsem byl optimistický v tom, že ta vláda může něco změnit.

Pomohlo to „vyhození“ Pirátské straně, nebo spíš uškodilo?

Těžko říct, to uvidíme v říjnu. Myslím si, že způsob, jakým jsme byli z vlády vyhozeni, byl neslušný. Narážím na výrok pana Fialy o návratu ke slušnosti. Takhle se to ale podle mě dělat nemá. Nejspíš jsme se snažili až moc urputně něco změnit a někomu se to nelíbilo. Vyhození tedy nakonec bylo dost neslušné. Na druhou stranu nám to možná pomohlo chytit nový svěží dech, který jsme potřebovali.

Vy jste byl úspěšný v krajských volbách v roce 2020. Jak jste tu tehdejší kampaň vlastně vnímal?

Tehdy jsem byl zvolen krajským zastupitelem. Byly to čistě naše krajské volby, které jsme si dělali sami. Voliče to víc bavilo, bylo to hodně o místních lidech. Udělali jsme velmi dobrý výsledek nejen díky kampani, ale i díky uvěřitelným kandidátům.

A krajské volby 2024?

Ty se už spíš svezly na celkové náladě vůči vládě, ne nutně protipirátské. Tam jsme zkrátka a dobře neuspěli. Ale myslím, že jsme i na kraji udělali hodně dobré práce, která je vidět dodnes. Projekty, které jsme otevřeli, v kraji stále fungují.

Odnesl jste si za ty čtyři roky ze zastupitelstva něco, co se dá využít ve Sněmovně?

Každá politická zkušenost, komunální i krajská, má něco, co se dá využít v celostátní politice. Naučíte se jednat s úředníky, zorientujete se v politickém prostředí. I na kraji se dělají koaliční jednání, jsou tam problémy i úspěchy. Je to mezistupeň mezi komunální a celostátní politikou.

Co podle vás dnes Pirátská strana nabízí?

Nabízíme lepší budoucnost pro tento stát. Představili jsme ekonomický program, který má jasný plán, jak zlepšit stav domácností, jak snížit daně devadesáti procentům rodin, a zároveň víme, kde na to vzít. Je to program založený na datech, tvořený odborníky, třeba Liborem Duškem z NERVu. Pirátská strana prostě představuje kompetenci a jistotu v těchto časech, jsme navíc jediná strana bez korupce. Jsme jediná strana, která chce systematicky řešit nedostupnost bydlení. Není to populismus, je to program pro budoucnost.

Dá se říct, že je to program hlavně pro mladé?

Nemáme program speciálně pro mladé, protože náš program je pro všechny. A právě tím je i pro mladé. Ostatní strany dělají programy pro mladé jen jako jakýsi PR tah. Strčí někoho mladého na kandidátku někam do počtu, zablblnou na TikToku a mají hotovo. My to tak nemáme. Mladí jsou u nás vidět, jsou na volitelných místech.

Jste lídr ve Zlínském kraji. Co to pro vás znamená?

Je to určitá hladina zdravého stresu. Musíte omezit čas s rodinou a věnovat se kampani. Ale baví mě to. Říkám, že jsem trochu masochista.

Jak bude kampaň finišovat?

Kampaň jedeme od května. V létě máme lehčí variantu, ale v září to bude intenzivní. Kontaktní kampaň, setkávání s voliči, sociální sítě. Žádná velká pódia, prostě mezi lidmi.

Kolik by podle vás mělo být po volbách mladých lidí ve Sněmovně?

Třetina obyvatel této země je věkově pod 35 let. Je špatně, že nejsou v parlamentu zastoupení. Připomenu jeden slavný výrok z dob americké revoluce: „No taxation without representation“, tedy bez zastoupení žádné zdanění. To, kolik mladých po volbách ve Sněmovně bude, rozhodnou voliči. My každopádně potřebujeme, aby ta Sněmovna omládlá. Jednak z toho důvodu, že svět se neuvěřitelně zrychluje. A ač mám respekt ke všem lidem, tak někteří ti starší poslanci prostě nestíhají modernímu světu čelit. Navíc potře-

Já si ale myslím, že těm mladým lidem to není jedno, chtějí žít ve svobodné zemi, kde mohou svobodně podnikat, říkat si, co chtějí, a cestovat. A nemají zájem o to, aby jim sedmdesátiletý důchodce prikazoval, co mají dělat a jak mají žít.

bujeme mít Sněmovnu nějak rozumně nařazenou tak, aby tam byly všechny věkové generace, obě pohlaví, ale aby to bylo také profesně a jinak promíchané. Aby to zkrátka reflektovalo zastoupení obyvatel, kteří chodí k volbám.

Co byste vzkázal lidem pod třicet, kteří jít volit nechtějí?

Je to jejich svobodné rozhodnutí. Pokud je nic neštvě, tak prostě nechodí volit. Je to smutné, ale nikdo nemůže nikoho nutit jít k volbám. Já si ale myslím, že těm mladým lidem to není jedno, chtějí žít ve svo-

bodné zemi, kde mohou svobodně podnikat, říkat si, co chtějí, a cestovat. A nemají zájem o to, aby jim sedmdesátiletý důchodce prikazoval, co mají dělat a jak mají žít.

Komunikovalo by se vám ve Sněmovně lépe s pětadvacetiletým členem Mladého ANO než se sedmdesátiletým politikem?

Já si myslím, že my mladí se vždycky můžeme nějak domluvit. Záleží ale třeba i na tom, jak to mají nastavené v hnutí ANO. Já vím, že tam rozhoduje jenom jeden člověk a tomu pětadvacet není. Takže těžko říct.

Dominik Kolder kandiduje za ODS na sedmém místě kandidátky Spolu v Moravskoslezském kraji. Je poradcem a asistentem senátorského klubu ODS a TOP 09 a žíví se i jako mezinárodní tenisový rozhodčí. Je mu 25 let. „Jako mezinárodní tenisový rozhodčí, který stál na jednom kurtu s Federerem, Nadalem nebo Djokovičem, rozhodně vím, jak má vypadat fair play hra. To dnešní sněmovně sakra chybí. Zkušenosti, tah na branku a chuť měnit věci k lepšímu mám. Tak pojďme ty dinosaury taky trošku obměnit!“ napsal Dominik do svého medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se Dominika ptali na to, co vidí jako největší chybu koaliční vlády, ale i na to, co Občanská demokratická strana dneska nabízí mladým lidem.

DOMINIK KOLDER:

I JÁ JSEM DŮKAZEM, ŽE SE ODS DOKÁŽE PŘIZPŮSOBIT NOVÝM TRENDŮM

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to může?

Za to asi může moje okolí. Bylo to někdy v patnácti letech, kdy jsem se o politiku začal zajímat víc, a může za to i můj táta, který už je strašně dlouho v ODS. Já jsem ale dokonce teď nedávno našel psaníčka ze školky, kde se nás paní učitelky ptaly, čím bychom chtěli být, až vyrosteme. Napsal jsem, že bych chtěl být prezident, což už tedy teď nechci. Teď mířím spíš k té legislativě, k tomu, abych byl poslancem. Každopádně ten vážnější impuls byl asi táta. Politika u nás v domácnosti byla prostě jasným tématem. Můj bratr, který je o osm let starší, začal studovat politologii a ekonomii. Já jsem pak šel v jeho šlépějích a vystudoval dvě vysoké školy. Tím, jak se to doma všechno probíralo, tak mě to vlastně neminulo.

Jak konkrétně vypadalo vaše přibližování k ODS?

Nejdříve jsem vstoupil do místního sdružení Ostrava-jih, kde byl tehdy předsedou Honza Dohnal, dnešní primátor Ostravy. Z té části Ostravy jsem sice nebyl, ale měl jsem tam hodně známých a v té organizaci byl i táta, takže ta volba byla v ten moment logická. Pak jsem ale přešel do místního sdružení ODS v Porubě, protože tam celý život bydlím, jsem rodák z toho obvodu a byla to taková moje srdcovka.

V tom obvodu jsem následně kandidoval i do zastupitelstva, i když neúspěšně. Ale jsem tam doteď, protože tam utváříme z mého pohledu dobrý tým. Vždycky, když přijímáme nové členy, tak se snažíme, aby to bylo hodně přátelské, rodinné prostředí, a ne výslech jak na ústředním výboru Komunistické strany.

Před volbami v roce 2021 vstoupila ODS do koalice Spolu. Ta pak volby vyhrála. Jak jste to prožíval?

Já jsem se vlastně asi cítil stejně jako někteří moji vrstevníci, kteří byli tehdy přímo ve volebním štábu. Z těch fotek a videí bylo zřejmé to nadšení a úsměvy a přesně tak nějak to provázelo i mě doma v Ostravě, kde jsme výsledky sledovali. Ta naděje, se kterou jsme volili, abychom se zbavili Andreje Babiše a nastavili tady nějaký nový směr, se naplnila. A já doufám, i když vím, že to vládnutí těch pěti, respektive čtyř stran nebylo úplně jednoduché, že pořád těm lidem dokážeme vysvětlit i to, jaké výhody a jaké benefity jsme jim přinesli. A že jak někdo říká „ano, bude líp“, tak my říkáme „ano, ale může být i o dost hůř“. Však podívejme se třeba k našim sousedům na Slovensku.

Co se tedy konkrétně z vašeho pohledu té vládě nepovedlo?

Já si myslím, že to byla hlavně komunikace. Hodně jsme se báli vystupovat, hlavně na tom začátku. Dělalí jsme to hrozně jakoby tajemně. Nedostávaly se ven pozitivní věci. Ta nedůvěra z toho předešlého vládnutí a z té zmatené komunikace předešlé vlády byla asi tak velká, že jsme to asi dost podcenili. Takže se nepovedla určitě komunikace a z toho taky těžily opoziční strany.

Co vlastně dnešní ODS nabízí pro mladé lidi?

Já těm lidem v kampani říkám, že když ODS dokázala zvolit do popředí kandidátky v Moravskoslezském kraji mě jako mladého člověka, tak to vlastně i znamená, že se dokáže přizpůsobit i těm novým trendům a přinést nějaké nové myšlenky, kterým jsme se z mého pohledu třeba za ty čtyři roky úplně nevěnovali. Jde například o sport. I když v Poslanecké sněmovně jsou někteří sportovci, tak si nemyslím, že se tomu naše vláda nebo Poslanecká sněmovna úplně věnovaly. Já pocházím ze sportovního prostředí, jako mezinárodní tenisový rozhodčí mám trošku vhléd a i názor, že ty peníze, které by do toho sportu jít mohly, tam prostě nejdou. Což je za mě velká škoda, protože to může přinášet různé benefity.

Velkým druhým tématem pro mladé je z mého pohledu umělá inteligence. Já pracuji i jako asistent našeho senátorského klubu a my jsme letos v Senátu pořádali velkou konferenci k umělé inteligenci, kde jsme chtěli propojit hlavně byznys, akademickou sféru a i veřejnou sféru. Šlo nám o to, aby se tam ti lidé potkali

a řekli si, co od sebe vzájemně potřebují. Vyslali jsme takovou první vlašťovku k tomu, aby Česká republika v AI hrála v Evropě zatím alespoň teoreticky prim. Já tady v tom tématu vidím mnoho příležitostí, protože si myslím, že tady existuje reálná šance, jak z České republiky udělat globální AI hub. To ale bohužel bez nějaké větší podpory veřejného sektoru nepůjde.

Dále je z mého pohledu velké téma duševní zdraví. Tomu bych se chtěl taky věnovat, i když na to úplně expert nejsem. Každopádně to vnímám jako jeden z hlavních problémů mladé generace a myslím si, že bychom to měli ve velkém řešit.

Hodně mladých lidí tu jmenovala jako nejpalčivější problémy bydlení nebo vzdělávání...

Určitě. Bydlení mám ve svém programu i na webových stránkách jako jedno velké téma. A samotného mě to trápí. Nemám takový příjem, abych si například mohl dovolit hypotéku. Ceny nemovitostí rostou a ty příjmy takovým tempem určitě ne. Stát by tady neměl regulovat, ale měl by naopak ty zákopy nějakým způsobem odstraňovat. Například to, že bychom jenom pro mladé rodiny snížili DPH na první bydlení třeba na nula procent, by mohlo být jedním z konkrétních kroků, které bychom pro mladé mohli udělat. A já si myslím, že když budeme mít v Poslanecké sněmovně víc a víc mladých poslanců, tak se nám to brzo povede.

Kolik by tedy těch poslanců do třiceti let mělo ve Sněmovně po volbách být?

Pokud se nemýlím, tak v tom posledním volebním období byli tři poslanci pod třicet let. A už vlastně nejsou, protože jim je už přes třicet. Takže kdyby z těch dvou set lidí, kteří tam sedí, bylo takových aspoň dvacet, kterým bude pod třicet, tak by to za mě bylo úplně super. Kdyby deset, tak je to stejně nějaká síla, se kterou už ty politické strany musí počítat.

Co byste vzkázal mladým lidem, aby k těm volbám vůbec vyrazili?

Já bych jim vzkázal to, ať hlavně nenaskakují na hodně laciná hesla některých hnutí a stran. Nebudu konkrétní, ale aby si opravdu těsně před volbami našli pár minut ve svém životě a racionálně vyhodnotili, která ta volba je pro ně nejlepší. A nejen pro ně, ale hlavně pro jejich a celkově pro naši budoucnost.

GIANCARLO LAMBERTI: **ZKUŠENOST** **Z KOMUNÁLU** **JE EXTRÉMNĚ** **DŮLEŽITÁ**

Giancarlo Lamberti kandiduje na 11. místě kandidátky koalice Spolu v Praze. Je předsedou TOP 09 v Praze 1 a také předsedou finančního výboru a zastupitelem této městské části. Je dobrovolný hasič, muzikant a je mu 27 let. „Chci prosazovat rozumnou politiku bez bizáru. Ve volném čase pařím na PS5 a makat rukama se nebojím, protože jsem dobrovolný hasič a pomáhal jsem během povodní,“ napsal o sobě Giancarlo v medailonku do ankety projektu 30 pod 30. My jsme se mladého šéfa TOP 09 v Praze 1 zeptali, co ho ke vstupu do politiky motivovalo.

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to mohl?

Aktivně, tuším, od šestnácti a mohla za to asi do jisté míry moje maminka, která mě k tomu, nechci říct naváděla, ale postupně mi toho vysvětlovala čím dál tím víc. A mě to chytlo. Pak jsem se začal zajímat víc sám, začal jsem si hledat zdroje a různé názory a dělal si z toho nějaký objektivnější obrázek. Takže to byl pro mě ten hlavní start a impuls. V osmnácti jsem pak začal přemýšlet o tom, že bych chtěl jít do politiky aktivně. Protože jsem pravicově nebo středoprávicově orientovaný, tak jsem uvažoval, jestli zvolit TOP 09, nebo ODS. Ale vyhrála TOP 09, a to díky Schwarzenbergovi a Kalouskovi. Tam to bylo poměrně jednoduchý.

Takže jste si pak i odžil prezidentskou kampaň v roce 2013? To byste nebyl první, pro koho to byl impuls, aby se zajímal o politiku...

Jenom jako student, nebo tehdy ještě žák. Ale viděl jsem všude ty placky se Schwarzenbergem jako panákem, což mi přišlo hrozně cool, a i Topka mě tehdy hodně oslovila. Podle mě tehdy dokázala lidi zaujmout a dát jim i prostor. Což pro mě bylo zásadní, abych do té politiky nešel jen tak pro nic za nic a dokázal věci měnit k lepšímu.

Jak potom konkrétně vypadalo vaše sblížování s TOP 09?

Pamatuji si, že jsem vyplnil přihlášku a vyrazil s ní na kancelář v Praze 1. A začalo to velmi hezkou momentkou, kdy jdu do kanceláře a před ní potkám jednoho kluka, jak stojí, kouří cigaretu a říká „Zdar, co seš zač?“. Tak jsem mu řekl, kdo jsem, proč tam jsem a že chci podat přihlášku. No a k tomu jsem začal vyprávět o topce, její výhody i nevýhody. A on mi to tehdy přiblížil mnohem víc a říkal: „Tak jo, jdeš do toho?“ A já říkal, že jo. Tak jsem to podal. No a po nějakém čase se mi ozvali z kanceláře a šel jsem na pohovor. Ten pohovor byl s tehdejší starostou Prahy jedna Oldřichem Lomeckým...

Ten byl pak po soudech popotahován kvůli prodeji městského bytu pod cenou...

Ano, mně bylo tehdy osmnáct let a hned takový zážitek. A do jisté míry je to asi i ironické, protože já jsem se pak stal předsedou topky na Praze 1 po něm, když mi bylo jednadvacet let. Tím jsem snad i nastartoval, řekněme, trošku liberálnější křídlo té strany na Praze 1 a hlavně i ten refresh lidí, aby tu byla politika obecně víc otevřená.

Praha 1 má nyní starostku Terezii Radoměřskou z TOP 09. Máte k sobě na radnici tedy blízko?

Velmi, velmi. My jsme pracovně vlastně jako jedna ruka. A to je vlastně další hezký příběh. Ona je totiž v TOP 09 snad od jejího založení, protože je i příbuzná s Karlem Schwarzenbergem. A hrozně hezký bylo, že my jsme se s ní trochu skamarádili v době, kdy já jsem vstoupil do topky.

Pak jsem to byl zase já, kdo ji motivoval, aby do toho politického života šla víc. Když pak proběhla volba předsedy na Praze 1, tak jsem chtěl, aby byla moje místopředsedkyně. A ona do toho šla. To byl podle mě i ten moment zlomu, který se pak projevil u komunálních voleb v roce 2022, kdy po mně jako předsedovi očekávali, že budu kandidovat na starostu. Ale mně bylo v té době nějakých 25 let a říkal jsem si, že je to sice hezká výzva, že už mám i nějaké zkušenosti v politice, ve které se pohybuji od 18 let, ale rozhodně ne takové, abych dokázal dělat poctivě a se vším všudy starostu tak významné části hlavního města. A věděl jsem, že jsou i v naší straně lidi vhodnější, kteří mají větší zkušenosti.

A pamatuji si, že jsme byli s dnes už paní starostkou na balkoně v kanclu a tam jsem ji jako přemlouval, ať je v těch komunálních volbách lídryní ona

Chtěl bych upozornit na stěžejní fenomén, na který si voliči čím dál víc zvykají, a tomu fenoménu se říká kroužkování. Pokud se toho mladí voliči chytí, tak nás to může ještě překvapit.

a kandiduje na starostku. Ona to vůbec nečekala. Překvapilo ji to a potěšilo zároveň. Tady někde jsme si podali ruku, spolu chycení, spolu pověšení, s nadsázkou samozřejmě, a od té doby je můj nejbližší parťák v topce na Praze 1 a hrozně si jí, za to, co dělá, vážím. A líbí se mi i to, že zůstala stejná. Je úplně stejná jako předtím, než do té funkce šla. Nic negativního se s její hlavou nestalo.

Takže na cigaretě se řešil váš vstup do TOP 09 i kandidatura na starostku na Praze 1. Ona je vlastně pravda, že to zásadní se v politice řešovalo u cigaret...

No, v našem případě už to byly ty elektronické, na které hodně kuřáků přešlo.

Co jste říkal na to, když šla TOP 09 v roce 2021 do koalice Spolu?

Mě ten moment vlastně hrozně potěšil. Já u sebe, ale i u svých známých v okolí vnímám tu roztržitost, že spousta lidí buď volí nás, pak třeba ODS nebo, řekněme, ty středopravicové strany. A kolikrát mají chuť to hodit tomu i tomu, ale ono to nejde. Takže v momentě, kdy přišla ta příležitost, že se udělá volební koalice s cílem porazit Andreje Babiše a vrátit do politiky prozápadní a proevropský směr, základní slušnost, tak mě to velmi potěšilo. Byl jsem za to rád a vidím ten smysl i dneska. Mě samotného totiž stoupající preference například koalice JO! kolem SPD děsí. Stejně tak mě děsí preference Stačilo! nebo obecně komunistů a i ta nadále trvající podpora Andreje Babiše.

Jejich voliči se zase děsí Fialovy vlády. Proč pak ale udržovat ty jednotlivé strany, které ve Spolu jsou?

Já to vnímám tak, že ta koalice jako taková funguje, že se na mnoha věcech shodneme. Musím ale přiznat, že jsem to například i já, kdo dovnitř strany říká, že ta koalice má smysl a pojďme v ní pokračovat dál, ale nezapomínejme u toho, že my jsme stále TOP 09. Nejsme malý bratříček ODS. Máme svoje lidi, svoje hodnoty. V něčem se pořád lišíme. Nezapomínejme na to a já bych byl nerad, aby se ta značka, která se vybuďovala, v tomhle koaličním seskupení ztratila. Protože podle mě furt má na české politické mapě místo. A byl bych i rád, kdyby byla víc vidět. To se dá dělat právě prosazováním těch našich politik.

V čem se tedy TOP 09 od ODS liší? Napadá mě snad jen euro...

Euro je jedno z těch témat. Druhé téma, které je pro mě třeba blízké, je téma cestovního ruchu, jde například o regulaci Airbnb. Já jsem z Prahy 1, takže pro mě je to téma stěžejní. Já bych byl třeba rád, aby předtím, než vznikne státní registr eTurista, který bude vydávat licence umožňující ubytovací služby, tak aby člověk, který nabízí Airbnb, doložil, že má kolaudaci k ubytovacím službám. A u toho třeba vnímám, že část ODS na to má jiný názor. Takže určité rozdíly mezi těmi stranami jsou a najdeme jich určitě víc.

Kdybyste chtěl teď někoho mladého přilákat k TOP 09, co byste mu řekl? Proč by se měl hlásit zrovna do téhle strany?

Myslím si, že jsme strana, která má pořád co nabídnout a nebojí se dát prostor právě mladým lidem. Tím příkladem můžu být koneckonců já sám. Pokud člověk chce, má vůli a vytrvalost, tak se může prosazovat a realizovat nějaké věci, které dávají smysl. A to už třeba i na té komunální úrovni. Já, když mám pohovory s lidmi, tak se jich vždycky ptám, co chtějí v životě dělat. Pak jim podle toho i nabízím, že můžou být účastníky našich komisí nebo skupin v rámci TOP 09 a bavit se o konkrétních věcech. Bez toho, aby byli na začátku členy.

Tam se pozná ta motivace, což je taky jako důležitý faktor. Ale hlavně bych je do TOP 09 zval kvůli tomu, že jsme za mě parta fajn lidí a máme furt docela bohatou členskou základnu. Nejsme teda největší strana, co se týká členů, to rozhodně ne. Ale máme hlavně aktivní členy, kteří přicházejí s vlastními nápady. Teď jsme řešili v rámci připomínky Karla Schwarzenberga, že bychom po něm přejmenovali náplavku, jmenovala by se náplavka Karla Schwarzenberga. My jsme o tom uvažovali na Praze 1 i se starostkou a pak přišel jeden z členů s tím, že to tedy uděláme. On se pak stal autorem petice, obepisoval další lidi, získával podporu a celé to z velké části odmakal. My jsme stáli za ním a pomáhali mu. Dneska je to schválené magistrátní komisí s tím, že to bude nábreží Karla Schwarzenberga, a Google už dokonce náplavku po Karlu Schwarzenbergovi přejmenoval, takže se to nejspíš stane. A je to zásluha našeho člena, kterému jsme na to dali prostor a zázemí.

Myslíte, že je zkušenost ze zastupitelstva nebo obecně z komunální politiky důležitá pro tu celostátní?

Extrémně důležitá. Já to už i dneska na jednotlivých poslancích, kteří byli zvoleni do Sněmovny se zkušeností ze zastupitelstva, nebo přímo „z ulice“, prostě poznám. Je tam zásadní rozdíl v tom, jak tu politiku dělají.

Kolik by ve vaší ideální představě mělo být v nové Sněmovně poslanců pod třicet let?

Posledně byli vlastně tři. A teď už tam není pod třicet nikdo. A to bylo a je zatraceně nízké číslo, až absurdně nízké číslo. Za mě to je blbě, protože mladá generace

potřebuje mít svého zástupce, který nám rozumí, má k nám blízko v jednotlivých věcech. Když řeknu například téma bydlení, tak jsou v tom přece koneckonců mladí kandidáti autentičtější než ti, kteří mají barák a dva byty.

Já třeba žádný majetek nevlastním, nemám žádný byt ani polnosti. A samozřejmě bych taky rád jednoho dne měl svůj byt. Ale vím, že v současných cenách za metr čtvereční zvlášť ve městech to bude ještě hodně dlouhá etapa na hodně dlouhou dobu. Proto si myslím, že kdyby bylo ve Sněmovně víc lidí, kteří tyhle problémy sdílí, tak by se to téma mnohem aktivněji řešilo. Co se týká ideálního počtu mladých poslanců, tak já bych byl rád, kdyby jich těch, co jim je pod třicet, bylo alespoň patnáct.

Což tedy není třicet, ale je to pětkrát víc než posledně...

No, třicet by bylo úplně ideální. Kdyby jich bylo třicet, tak bych tleskal. Když ale vidím stávající preference a já nekoukám jen na ty celostátní, tak bych chtěl upozornit na stěžejní fenomén, na který si voliči čím dál víc zvykají, a tomu fenoménu se říká kroužkování. Pokud se toho mladí voliči chytí, tak nás to může ještě překvapit.

Takže já těch patnáct pod třicet budu považovat za úspěch, a kdyby bylo těch třicet, tak to bude grandiózní úspěch. A podle mě to není zase tak nemožné.

Co byste řekl těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Že to je strašná škoda. Volby, a tyhle sněmovní obzvlášť, ovlivní život ve velké míře nám všem. Znít to možná jako klišé, ale je to opravdu jednoduše tak, zda my mladí chceme, aby o tom, co se s námi bude dít, rozhodoval někdo bez nás, nebo jestli chceme svým hlasem přispět k tomu, jak si my myslíme, že by ta země měla jít dál. Každý hlas je tu podstatný. A historie nám ukazuje, co se může stát, když budeme mlčet a nebudeme aktivní. To pak celá společnost může jít směrem, který bychom si nedokázali představit a nikdy bychom si ho představovat nechtěli.

Anežka Nedomová kandiduje jako „pětka“ za Starosty v Pardubickém kraji. Je studentka magisterského oboru na Filozofické fakultě v Brně a je jí 24 let. A o co by usilovala, kdyby se dostala do Sněmovny? „O zpřísnění trestů za sexuální zneužívání, o lepší startovací podmínky pro mladé a o vytvoření legislativního rámce pro bezpečné využívání kryptoměn a blockchainových technologií,“ odpověděla Anežka v medailonku ankety 30 pod 30. My jsme se jí zeptali na to, kdo ji dovedl do politiky, kdo ke Starostům a kdo ji přesvědčil, aby kandidovala do Sněmovny.

ANEŽKA NEDOMOVÁ: DO STANU JSEM SE INFILTROVALA PŘES DĚDU

Kdy jste se začala zajímat o politiku a kdo za to může?

O politiku jsem se začala zajímat už v brzkém věku, vlastně jakmile jsem začala vnímat víc sociální struktury a politické dění v České republice. To bylo, dejme tomu, ve třinácti nebo čtrnácti letech. A může za to můj děda. Vždycky, když jsme měli společný oběd nebo i snídani, tak děda vytáhl politiku.

Bavil se se mnou o politice hodně, za což jsem mu strašně vděčná. Jeho názory sice občas byly trochu přímočaré, ale velmi mi pomohly formulovat mé vlastní myšlenky a pohledy na politické dění v Česku. No a pak samozřejmě stačilo vytáhnout téma politika mezi kamarády. Na střední škole jsme to hodně řešili, protože jsme se účastnili i různých akcí organizace Milionu chviliek pro demokracii. Chodili jsme i na všemožné demonstrace a podobně. Obklopila jsem se lidmi, kteří měli zájem o politiku a chtěli ji řešit.

A kdy vás začali zajímat Starostové?

To bylo přesně v roce 2018. A zase za to může můj děda, který dělal starostu obce a stále je členem Starostů. On se v komunální politice pohyboval skutečně dlouho, nejdřív jako místostarosta a pak jako starosta. A nikdy nechtěl být členem politické strany. Když pak tedy vstoupil ke Starostům a nezávislým, řekla jsem si, že tam asi musí být velký důvod, protože nikdy nechtěl být členem jakékoli strany. I děda byl nejdřív registrovaným příznivcem, což jsem nyní já. Začala jsem se zkrátka o STAN zajímat víc a víc se začala i ztotožňovat s názory hnutí. A takhle po krůčcích jsem se dostala až k téhle kandidatuře.

Jak konkrétně vypadalo vaše sblížení se Starosty?

Měla jsem možnost účastnit se jednání zastupitelstev obce, kde byl děda starostou. Potom jsem na různých veřejných akcích potkávala starosty z okolních obcí a pak už i Starosty z velké politiky. Jezdila jsem na různé akce s dědou a lidi ho už měli zafixovaného.

Potkávali jsme i ministry z různých stran, takže jsem se vlastně skrze dědu postupně do té buňky „infiltovala“.

Co jste říkala před volbami v roce 2021 na koalici Starostů s Piráty? Sledovala jste to už?

Je pravda, že Starostové i Piráti jsou progresivní, každá ta strana svým stylem. Vedla jsem i diskuse s kamarády, kteří studují politologii, a podle některých je program obou stran progresivní až moc. Z mého pohledu tam tedy určitá symbióza byla, ale zároveň si dneska myslím, že je lepší, když už v té předvolební koalici nejsme.

Co se podle vás současné vládě povedlo a co nepovedlo?

Z mého pohledu se povedlo začít snižovat schodek státního rozpočtu. Já tuhle vládu беру hlavně tak, že myslí na budoucnost. Myslí na dopady, které dané rozhodnutí bude mít. A pro mě je jedním z těch rozhodnutí třeba dětský certifikát, který se podařilo schválit ještě před volbami. Jako žena, která snad bude mít jednou děti, si myslím, že je to úžasná věc. A i když je těch novinek za čtyři roky dost, ten dětský certifikát mě zaujal nejvíc.

A co se té vládě z vašeho pohledu nepovedlo?

Čerstvě mohu asi rovnou zmínit bitcoinovou kauzu. Myslím, že to přijetí bitcoinového daru bylo původně myšleno v dobrém, ale nepovedlo se to. A ta komunikace, která se té kauzy týká, je trošku složitá. Navíc si to každá ze stran té koalice dělá po svém. I obecně je občas těžké se domluvit na jednotné komunikaci u všech stran. Před volbami se už začala bitcoinová kauza házet i na další strany pětikoalice, aby v tom byli všichni. A to podle mě není úplně týmové. Jinak komunikace obecně tedy nebyla a není ideální.

Jsou na vaší kandidátce v Pardubickém kraji ještě nějací další mladí lidé?

Určitě, hned za mnou je místostarosta Zderaze Jan Tměj, mladý kandidát. Já jsem ale na naší kandidátce určitě nejmladší.

Co podle vás dnes STAN nabízí mladým lidem?

Jak už jsem řekla, STAN myslí na budoucnost pro mladé lidi. Myslí na ni tak, že se chce oprostít od starých způsobů vládnutí a jít dopředu. Chce například nabízet menstruační potřeby ve školách zdarma, což

je z mého pohledu úžasné, protože je to i v jednadvačátém století stále tabu. O dětském certifikátu, tedy aby násilník neměl možnost pracovat s dětmi, jsem mluvila. A přidala bych i téma bydlení, které trápí všechny, nejen mladé. I k němu nabízí STAN konkrétní řešení.

Jakou mají mladí lidé šanci se u Starostů dostat na kandidátku?

Je potřeba mít zájem a pak být nejlépe už u Mladých Starostů. I já jsem jejich členkou. Ti lidé by měli mít drive, chuť, ale i vlastní názory. Když se víc lidí shodne, že chce něco udělat, tak se to pak i dá zrealizovat. Už delší dobu jsem přemýšlela o tom, že bych si vyzkoušela funkci místostarostky nebo starostky, ale když mi STAN dal možnost účastnit se Podpisovky a jít do voleb, zkusila jsem to. Měla jsem možnost si sednout na kafe s panem ministrem Lukášem Vlčkem, který mi sympaticky a lidsky vysvětlil, jak to všechno kolem kandidatury probíhá. A taky mi řekl, že ve finále vlastně o nic zásadního nejde. I když se do Sněmovny nedostanete, nic se nestane a pokračujete v tom, co děláte. Pak jen jednou musíte být ve správný čas na správném místě.

Kolik by podle vás mělo být po volbách mladých lidí ve Sněmovně?

Ideálně bych si představila alespoň patnáct lidí pod třicet let, muže i ženy.

A co byste vzkázala mladým lidem, kteří k volbám třeba jít nechtějí?

Myslete na svoji budoucnost, protože budoucnost tvoříte hlavně vy.

Je pravda, že Starostové i Piráti jsou progresivní, každá ta strana svým stylem. Z mého pohledu tam tedy určitá symbióza byla, ale zároveň si dneska myslím, že je lepší, když už v té předvolební koalici nejsme.

Matyáš Paulíny kandiduje za TOP 09 na prvním místě kandidátky koalice Spolu v Libereckém kraji. Zajímá se o oblasti školství, kultury a bezpečnosti. V době voleb mu bude 21 let. „Ve Sněmovně bych chtěl propagovat co nejtvrdší přístup vůči Rusku,“ napsal ve svém medailonku pro projekt 30 pod 30. „Podpora Ukrajiny a s ní spojená bezpečnost Česka je pro mě klíčová. Také bych se chtěl zaměřit na školství a kulturu,“ dodává Matyáš. Jaký je podle něj rozdíl mezi TOP 09 a ODS? A kolik mladých by si přál ve Sněmovně?

MATYÁŠ PAULÍNÍ: MYSLÍM, ŽE JE POSLEDNÍ ŠANCE VOLIT KOALICI SPOLU

Kdy jste se začal zajímat o politiku?

Aktivně jsem se začal zajímat v roce 2021 před volbami do Poslanecké sněmovny, ale v zásadě jsem se o politiku jako takovou zajímal už i o dost dřív. Ve stejném roce jsem také vstoupil do mládežnické organizace TOP 09, do TOP týmu.

Kdo mohl za váš zájem o politiku?

Řekl bych, že největší zásluhu na mém zájmu o politiku má předsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová. Přišlo mi, že má velmi dobré názory. Dominik Feri už byl tehdy trochu mimo politiku, takže ten pro mě jako mladý politik tak zásadní nebyl. Spíš jsem se tehdy rozmýšlel, jestli nejít k jiné straně, když už jsem viděl, co udělal a jaký to byl reálně člověk. Nakonec jsem si řekl, že Markéta a lidé okolo ní, jako je třeba Matěj Havel, jsou fajn. Takže jsem v topce.

Jak vlastně probíhalo vaše přibližování k TOP 09?

Táta je volil ještě před tím, než jsem k nim nastoupil. U nás to bylo v podstatě tak, že když se přišlo domů, už v televizi jela ČT24, zprávy a politici. Měl jsem tedy i docela srovnání, kdo je mi příjemný a kdo ne. V té době jsem ještě neřešil některé věci, třeba ekonomické nebo politické, ale prostě jsem vnímal, kdo je slušný. A už tehdy to bylo dost vidět.

A jak vypadal konkrétně váš vstup do strany?

To bylo velmi jednoduché. V mládežnické organizaci jsem vyplnil přihlášku, která byla na webu, a asi do týdne jsem se setkal s tehdejšími členem předsednictva v Praze, protože tu už nějakou dobu studuju. Dali jsme si kafe a pak jsme si řekli, že to zkusíme. Potom jsem chodil na akce a pak už to nějak šlo samo.

Co jste si říkal, když šla v roce 2021 TOP 09 do koalice Spolu? Bylo to správně?

Myslím, že to bylo správně. Je to vidět i na tom, jak jsme posílili. Máme dvojnásobný počet poslanců a více

senátorů, než jsme měli. Takže to je velký úspěch i dnešního vedení. Samozřejmě, že v té koalici je pak těžší prosazovat přímo některé samostatné názory topky, ale to tak bude vždycky, když se skládají koalice. A myslím si, že pro ten vyšší cíl tohle byla rozhodně dobrá cesta.

A teď je to tu po čtyřech letech zas...

A teď je to tu zas a myslím si, že příště už to nebude. Myslím, že tohle je poslední šance volit koalici Spolu.

Kandidujete na jedenáctém místě v Libereckém kraji. Co to pro vás znamená?

Znamená to ve skutečnosti fakt, že v Libereckém kraji jsou v podstatě pouze dvě volitelná místa a ta na naší kandidátce patří ODS. Další místa jsou ze statistického hlediska nevolitelná. Což ale pro mě znamená v podstatě výhodu, protože být třetí nebo jedenáctý je úplně jedno. Pokud se chci dostat do Sněmovny, tak musím ostatní kandidáty přeskočit. Je pak tedy otázka, jakým způsobem ještě pojmu kampaň. Já to zatím dělám hodně přes sociální sítě, snažím se oslovovat lidi tam. A taky objíždím docela dost míst. Takže za mě je i to jedenácté místo v pohodě.

Takže je z vašeho pohledu potřeba, aby lidi u voleb kroužkovali...

Přesně tak, k tomu vlastně vyzývá i koalice Spolu a my jako kandidáti můžeme voliče ke kroužkování vyzývat také.

Jsou na kandidátce v Libereckém kraji další mladí kandidáti?

Na pátém místě je pětadvacetiletá Lucie Bartošová z ODS. Ta je tedy starší než já, ale to budou vlastně asi všichni.

Je něco, co vás na koaliční vládě za poslední čtyři roky štvalo?

Určitě. Především mě štvalo, jak špatně bylo mnoho témat komunikováno. Podobný názor asi bude mít víc lidí ze Spolu. Také mě štvalo, že jsme vystupovali jako vládní koalice, ale stejně jsme mezi sebou měli jisté pŕtky. Že si Starostové řekli něco a my to viděli jinak. Přitom na zásadních věcech bychom se přece měli shodovat. Toho pak využívala opozice. Teď například se Starosty bojujeme kvůli eutanázii, to mi vlastně přijde úplně zbytečné a opět to nahrává opozici.

Také mě také dost zamrzelo, že proběhla novela zákona, která upozadŕuje ukrajinské uprchlíky oproti českým dětem při přijímačkách na střední školy. Jako koalice Spolu jsme to brali jako dobrý nápad, ale mně to tedy přijde strašlivé.

Jaký je dnes z vašeho pohledu hlavní rozdíl mezi TOP 09 a ODS?

Každý z TOP 09 by vám jako první řekl, že máme víc proevropské směřování než ODS, na evropské půdě jsme pořád docela rozdílní. TOP 09 chce euro, europoslanec Luděk Niedermayer je například o dost víc zelenější než lidi z ODS. Dokonce bych řekl, že je to nejzelenější politik v celé topce a zároveň je to nejvlivnější europoslanec, takže nějaký důvod, proč to takhle dělá, asi má.

Plus topka má rozhodně jako hlavní téma zahraniční politiku. Pořád máme ve straně odkaz Karla Schwarzenberga a jeho zahraniční politiky a pořád se odkazujeme k Václavu Havlovi, takže jsem rád, že je to pro nás jedno z nejzásadnějších témat. Dál si myslím, že jsme v mnoha věcech liberálnější. Ať už v tom, že podporujeme manželství pro všechny, nebo i v té eutanázii. A to u ODS není. Vyvažujeme ten směr i v rámci koalice Spolu.

Kolik byste si po letošních volbách představoval ve Sněmovně poslanců pod třicet let?

Ideálně třeba dvacet, ale upřímně myslím, že je nereálné, aby jich tam nakonec bylo tolik. Už jen z důvodu, že na kandidátkách jich je pořád hrozně málo a jsou spíš na spodních místech. A i když se už nějakým způsobem dostanou na vyšší místa nebo by mohli být třeba vykroužkováni, tak se to číslo dvacet podle mě ani tak nemůže naplnit. Čistě proto, že mladí lidé k volbám moc nechodí.

Co byste tedy mladým vzkázal, aby k těm volbám šli?

Vzkázal bych jim, že je to důležité, že nejsme neviditelná generace, že máme šanci spoustu věcí změnit. Stačí jenom chtít. Když jsem byl minulý rok u voleb ve volební komisi, z mladých lidí přišly volit jednotky. Teď bych chtěl, aby jich do té místnosti přišly alespoň desítky.

Vojtěch Ludvík kandiduje za Starosty jako číslo 11 v Praze. Dokončuje práva na Univerzitě Karlově a studuje i na Floridě. Je mu 24 let. „Chci se intenzivně věnovat zahraničním vztahům, obecně otázce bezpečnosti a evropské integrace. Dále budu razantně řešit krizi bydlení a svobodnější, jednodušší podnikatelské prostředí,“ napsal si do medailonku pro projekt 30 pod 30 Vojtěch. My jsme se ho ptali, kdo ho vlastně přiměl k rozhodnutí jít do politiky, a také na to, proč si vybral zrovna hnutí STAN.

VOJTĚCH LUDVÍK: NEJÍT K VOLBÁM? JAKO MLADÍ NEMÁME NA REZIGNACI PRÁVO

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

To bylo okolo roku 2012, těsně po smrti Václava Havla. Šlo o událost, která mnou mrazivě pohnula, přestože jsem ho sotva zažil v úřadu. Při pohledu na truchlící zemi mi došlo, jak může jeden člověk vytáhnout to nejlepší z ostatních lidí. A o tom vůdcovství je politika především. No a pak už se to vezlo. Nečasova tragikomická vláda, první volba Zemana, nástup Babiše, to byly formativní měsíce pro můj světonázor.

A kdy jste se začal zajímat o STAN, za nějž kandidujete?

Vždycky mi bylo blízké spojení STANu a TOP 09 jako liberálních proevropských středopravých stran. Zároveň mám páteř. Arogance a místy morálně zatuchlé prostředí ODS jsou mi natolik odpudivé, že STAN zůstal jedinou volbou pro pravického liberála.

Co dneska vlastně Starostové nabízí pro mladé lidi? Proč by měli mladí volit zrovna STAN?

Protože nabízí komplexní řešení bytové krize jak na straně výstavby, tak funkčního trhu s byty a dostupným obecním a družstevním bydlením. Pak také sebe-

vědomější Česko v silnější Evropě, která bude zárukou naší bezpečnosti a prosperity. A v neposlední řadě i důrazné prosazování lidskoprávních témat.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být v nové Sněmovně ideálně mladých poslanců?

Já bych si přál být i jen jednoho schopného, hyperaktivního poslance pod třicet. Pokud tam pošleme někoho, kdo se příliš brzy a ochotně stane součástí starých, toxických vztahů, tak je to stejné k ničemu.

A co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Tím, že nepůjdete volit. fakt nic nezměníte. Pokud jste našťvaní na strejce ve stranách, které byste jinak volili, kroužkujte. Pokud vás štve celý mainstream, volte klidně nějakou ministraničku s 0,5 procenta. Jseš mladej, máš právo na vyhraněnost a chyby, ne na rezignaci!

KATEŘINA STOJANOVÁ: S PIRÁTY NEBUDE PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ JEN VZNEŠENÁ FRÁZE

Kateřina Stojanová je na druhém místě kandidátky Pirátů v Ústeckém kraji. Je studentka Právnické fakulty Univerzity Karlovy, asistentka advokáta a bývalá zastupitelka Ústeckého kraje. Je jí 26 let. „V Poslanecké sněmovně se chci zaměřit na dostupné bydlení, kvalitní vzdělávání a lepší péči o duševní zdraví mladých lidí,“ napsala do medailonku pro projekt 30 pod 30 Kateřina. My jsme se jí zeptali, co Pirátská strana nabízí mladým, a na to, kolik poslanců pod třicet by se mělo objevit v nové Sněmovně.

Kdy jste se začala zajímat o politiku a kdo za to mohl?

To, že se mě politika týká, jsem začala vnímat už na základní škole v parlamentu mládeže, který komunikoval přání nejmladších občanů našeho města obecní radě. Občas na to ještě nostalgicky vzpomínám. Za to, že pro mě politika není sprosté slovo, může ale určitě hlavně můj tatínek a jsem mu za to vděčná.

A kdy jste se začala zajímat konkrétně o Pirátskou stranu, za niž kandidujete? Co vás na tomto uskupení lákalo?

K Pirátům jsem se přidala v posledním ročníku gymnázia. Lákalo mě, že jde o mladou, progresivní stranu, která není zatížená korupčními skandály.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Nejvíce mě štvála tím, jak málo komunikačně i politicky investovala do lidí, kteří se ekonomicky ocitají čím dál víc na okraji. Nejvíce si naopak cením toho, že jsme se hned po začátku ruské agrese na Ukrajině jasně postavili za napadenou zemi.

Co tedy dnes Piráti vlastně mladým nabízejí? Proč by vaše uskupení měli volit?

Protože jim vrací budoucnost. Jistotu, že se jim dostane moderního vzdělání, které je připraví na výzvy složité doby. Nabízíme dostupné a stabilní bydlení i to, že péče o duševní zdraví už nebude jen vznešená fráze, ale dobře přístupná služba.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně ve Sněmovně mladých poslanců?

Poměrově tolik, kolik v ní bude starších poslanců a poslankyň. Jinak se totiž ani problémům, které trápí mou generaci, nedostane dostatečného prostoru a zájmu.

Co byste vzkázala těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Vaše rozhodnutí nejít volit je také volba. Jen odevzdáte hlas někomu jinému, kdo k urně přijde. Tak jednoduché to je.

ŠTĚPÁN SLOVÁK: VĚTŠINA PROGRAMŮ JINÝCH STRAN BYLA PLNÁ BULLSHITU

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to mohl?

Jsem politický nerd. A může za to Mirek Topolánek. Podle mě byl vtipný, přitažlivý a uměl si ze sebe udělat srandu. Zároveň mě fascinoval svět rozhodování a odpovědnosti.

A kdy jste se začal zajímat konkrétně o ODS, za niž nyní kandidujete?

V osmnácti jsem si vytiskl programy všech stran. Většina byla plná bullshitu. Jen ODS mluvila o osobní odpovědnosti, malém státu a svobodě. To mi bylo nejbližší.

Jak konkrétně vypadal váš vstup do strany?

Poslal jsem přihlášku do místního sdružení v Luhačovicích a vzali mě hned. Dostal jsem volnost a důvěru. Vždycky jsem si mohl dělat, co mi dávalo smysl. A to trvá dodnes.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvala a čím potěšila?

Mrzí mě, že jsme byli málo akční u digitalizace stavebního řízení. Potěšila mě pevná podpora Ukrajiny, zvládnuté předsednictví EU a konsolidace financí. Rozpočet není ideální, ale 2,5 procenta deficitu vůči HDP je v dnešní Evropě úspěch.

Štěpán Slovák kandiduje za ODS jako číslo čtyři na kandidátce Spolu ve Zlínském kraji. Je právník, folklorista a je mu 27 let. „Chci dostupné zdravotnictví, menší stát, legalizaci marihuany a nemocnice, které fakt fungují. Do politiky přináším tah na branku, zdravý rozum a nulový bizár,“ napsal Štěpán do medailonku ankety projektu 30 pod 30. My jsme se ho mimo jiné ptali na to, co nebo kdo ho dovedl do politiky a jak by mladé lidi přesvědčil, aby dorazili ke sněmovním volbám.

Jsou na vaší kandidátce ještě nějakí mladí kandidáti?

Ano, v první šestce máme hned tři lidi, kterým je pod 35 let. A další mladí kandidují z nižších pozic. Nejsou to žádní no name kandidáti, každý z nich má silný příběh a někteří silnou pozici na komunální úrovni.

Co dneska vlastně ODS nabízí pro mladé lidi? Proč by zrovna vaši stranu, respektive koalici měli mladí volit?

Nabízíme svobodu, odpovědnost a menší stát. Mně osobně jde o digitalizaci, nízké daně a funkční zdravotnictví. Nechci vám nic rozdávat, chci vám dát prostor uspět.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být ve Sněmovně po volbách ideálně mladých poslanců?

Klidně čtyřicet až padesát poslanců pod třicet let. Máme jiný pohled na svět a méně strachu z velkých změn. A na rozdíl od dinosaurů nechceme přežít, chceme tvořit.

A co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Napište mi třeba na IG, domluvíme se a zajdeme si někam sednout. Rád vás přesvědčím. Volby nejsou nuda, je to vaše budoucnost. A letos je konečně koho volit.

JULIE SMEJKALOVÁ: JE DOBŘE, ŽE SE TÉMA MLADÝCH V POLITICE ZAČALO BRÁT VÁŽNĚ

Kdy jste se začala zajímat o politiku a kdo za to může?

Začala jsem se o ni zajímat už v nízkém věku, přibližně od dvanácti politiku řeším aktivně. Bylo to hlavně tou formou, že jsem hodně konzumovala všemožná média a orientovala se v aktuální situaci. A taky jsem psala politickou satiru. Asi v tom hrají roli i rodiče, protože oni oba vždycky chodili volit a vždycky se zajímali, sami ale aktivní nijak nejsou, to nikdo v rodině. K politické aktivitě jsem se dostala úplně sama tím, že jsem nechtěla už jenom přihlížet, chtěla jsem něco měnit.

Jak konkrétně vypadá zájem o politiku ve dvanácti?

Třeba tak, že jsem si četla politické zprávy na telefonu po cestě do školy. Ve škole jsem na češtině psala slohovky o politice a velkých kauzách. Dívala jsem se večer na zprávy a byla jsem z nich docela naštvaná. A potom, když měli nějakí politici nebo političky akce

Julie Smejkalová kandiduje jako „devítka“ za Starosty v Praze, je místopředsedkyní Mladých starostů a předsedkyní pražských Mladých starostů, studuje Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a v politice je aktivní přes tři roky. Je jí 21 let. „V Poslanecké sněmovně bych chtěla zastupovat nejen mladé a otevírat témata, která nám mohou změnit budoucnost k lepšímu. Chtěla bych pracovat na modernizaci školství, řešit bytovou krizi, ale podporovat také podnikání, startupy a vyšší dostupnost péče o duševní zdraví,“ napsala Julie do svého medailonku v anketě projektu 30 pod 30. My jsme se Julie zeptali, kdy vlastně začala vnímat politiku, proč si vybrala zrovna Starosty, a také na to, co by vzkázala mladým, kteří nechtějí jít k volbám.

v okolí Žižkova, kde bydlím, tak jsem za nimi chodila a chtěla jsem s nimi mluvit. Často na mě byli pak i nepříjemní.

Jak to?

Nebrali mě vážně, neměla jsem pro ně voličský potenciál. Třeba Andrej Babiš na mě byl nepříjemný a místo toho, aby mi odpověděl na otázku o Čapím hnízdě, tak se začal radši bavit s jinou postarší voličkou. Takže jsem se jako dítě často ani odpovědi nedočkala.

Tak jste se rozhodla, že půjdete do politiky a budete odpovídat vy sama. Jak a kdy jste přišla na Starosty?

To bylo v sedmnácti. Řekla jsem si, že je čas, abych do té politiky aktivně vstoupila. Udělala jsem si obsáhlou rešerši středopravých demokratických stran na české scéně, konkrétně jejich programu. A Starostové mi vyšli jako strana, se kterou se nejvíc identifikuju, takže jsem k nim vstoupila.

Co vás tam tedy lákalo kromě toho, že to je středopravicová strana?

Přišlo mi, že to je jediná strana pro středopravicové a liberální lidi, kteří jsou zároveň proevropští a silně demokraticky založení. A taky na mě dobře působilo, jak ta strana funguje, jakou má vnitrostranickou strukturu. V praxi se mi potvrdilo, že ta strana je ke všem fér a ke všem otevřená.

Vzpomenete si, jak konkrétně probíhalo vaše přibližování ke STANu?

Po podání přihlášky jsem měla vstupní pohovor nebo spíš pokec s pár představiteli a představitelkami strany, který byl hrozně příjemný. Pak mě pozvali na setkání Starostů na Praze 3, kde žiju, a tam mě seznámili s tím, jak to chodí na radnici a jak Starostové na trojce fungují. Od té doby mi chodí mailly s pozvánkami na pražské i celostátní akce, díky čemuž jsem postupně poznala stranické kolegy a kolegyně. Zkrátka mě skvěle zapojili.

Co jste říkala tomu, když šel před volbami v roce 2021 STAN do koalice s Piráty?

V tu dobu jsem to brala jako hotovou věc. Přišlo mi, že je to spojení liberálních sil a dávalo mi to smysl. Myslím, že to chyba nebyla.

Co se vládní koalici během toho volebního období povedlo a co ne?

Povedlo se dobře zvládnout krizi spojenou s válkou na Ukrajině, hlavně tu uprchlickou. Zvýšila se transparentnost státních institucí, snižoval se státní dluh, zlepšil se školský zákon. LGBT+ lidem se zlepšila situace, i když manželství pro všechny bohužel neprošlo. Na tom musíme dál pracovat. Zlepšilo se podnikatelské prostředí, podpora startupů, prosadili jsme zaměstnanecké akcie. Taky se nám povedlo zvýšit ochranu obětí sexuálních trestných činů a dětí, povedla se redefinice znásilnění a dětský certifikát. A největší slabinou byla podle mě komunikace. Měli jsme víc mluvit s občany. Vít Rakušan to z mého pohledu zvládal nejlépe, měl debaty mezi lidmi i během volebního období, ale bylo potřeba dělat celkově víc.

Co STAN dneska nabízí mladým lidem?

Realistická řešení nejpalčivějších otázek mladých, mezi které patří vzdělávání, bytová krize a duševní zdraví. Starostové podporují mladé ve vědě, v podni-

kání, v umění. STAN je proevropský, bere mladé jako rovnocenné, chce, ať jsme součástí diskuze. Skvělý důkaz je vlastně i ten prostor, který strana mladým dává na kandidátkách. STAN taky dává důraz na jednotlivé regiony, což považuji za důležité. Mladí nejsou jen v Praze.

Vy sama jste devítka na kandidátce v Praze. Jsou na ní i další mladí?

Ano, těsně za mnou jsou dva mladí kluci, kolegové, oba dvacátníci. A mimochodem, náš lídr do Sněmovny Karel Dvořák je taky netypicky mladý. Není moc lídrů, kterým by bylo pod čtyřicet...

Myslíte si, že se mladí politici dokážou mezi sebou domluvit lépe než současní matadoři?

Ano. A nejde o to, abychom se na všem shodli. Spíš jde o to budovat politickou kulturu. Není přece normální se urážet. Proto máme Asociaci mládežnických politických organizací, tedy takzvané AMPO, v níž se snažíme o jakousi základní politickou slušnost a hlavně spolupráci. Všichni jsme lidi, máme spolu mluvit normálně. Měli bychom se snažit kultivovat politické prostředí, a formovat tak lepší obrázek politiky.

Kolik by podle vás mělo být po volbách ve Sněmovně lidí pod třicet?

Co nejvíc! Já jsem proti jakýmkoli kvótám, ale mladí by ve Sněmovně být měli, přece jen tvoří velké procento populace. Je správné je podporovat, STAN to dělá. Kolik jich tam bude, záleží na voličích. Ale důležité je, že už se to téma bere vážně a mluví se o tom. Kdyby těch mladých bylo třicet, tak by to bylo super.

Co byste mladým lidem před volbami vzkázala? I těm, co k nim třeba nechtějí jít...

Ať prosím jdou. Jde o jejich budoucnost, my tady budeme žít nejdéle. Některá rozhodnutí tu budoucnost můžou poškodit, některá zlepšit. Tak pojďme dát najevo, co chceme.

MARCELA ŠIMKOVÁ: RÁDA BYCH VIDĚLA ASPOŇ PADESÁT POSLANCŮ POD TŘICET

Marcela Šimková kandiduje na 17. místě za Pirátskou stranu ve Středočeském kraji, je studentka a je jí 21 let. „Ve Sněmovně chci prosazovat lepší dostupnost psychologické pomoci, podporu kvalitního vzdělávání a důraz na duševní zdraví mladých lidí,“ napsala Marcela do svého medailonku v anketě projektu 30 pod 30. My jsme se jí ptali mimo jiné na to, kolik mladých poslanců by ve Sněmovně mělo být po nadcházejících volbách.

Kdy jste se začala zajímat o politiku?

O politiku jsem se začala zajímat už v dětství, kdy jsem hltala televizní zprávy a četla každé ráno u snídaně politickou rubriku v novinách. Nikdo z rodiny k volbám nechodil. K politice mě přivedla pouze moje touha všechno vědět a pochopit souvislosti.

A kdy jste se začala zajímat konkrétně o Pirátskou stranu, za kterou kandidujete?

S Piráty jsem sympatizovala už před dovršením 18 let a po zletilosti se ze mě stala jejich pravidelná volička. Vnímám je jako stranu s vizí a budoucností, která pro mě jako pro liberálně smýšlejícího člověka je jedinou volbou.

Jak konkrétně vypadal váš vstup do strany?

Nejprve jsem se účastnila akcí Mladého Pirátstva, později jsem se pak zapojila i do místního sdružení. Postupně mi došlo, že chci být součástí naplno i jako členka.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Potěšil mě její jasný a pevný přístup k Ukrajině, který nesmírně oceňuji. Zklamala mě naopak nesplněnými sliby a absencí jakékoliv sebereflexe.

Jsou na vaší kandidátce ještě další mladí kandidáti?

Ano, jsou. Máme i dva lídry pod třicet let, konkrétně v Ústeckém a Zlínském kraji.

Co dnes vlastně nabízí Piráti pro mladé lidi?

Náš program je pro mladé komplexně. Piráti vědí, že mladí jsou nejen současností, ale hlavně budoucností společnosti, proto nabízíme řešení, aby mohli žít důstojný život.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

V ideálním světě bych ráda viděla aspoň padesát poslanců pod třicet let. Odpovídalo by to přibližně zastoupení mladých v populaci.

A co byste vzkázala těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Běžte volit! Hlasujeme hlavně o budoucnosti, která se nejvíc dotkne právě nás mladých. Nenechme si tuto možnost vzít.

Martin Silnica kandiduje za TOP 09 na 31. místě kandidátky Spolu v Jihomoravském kraji. Pracuje jako právník, zajímá se o historii a veřejné dění. Je mu 27 let. „Kandiduji s přesvědčením, že pokud chce člověk něco změnit, nemůže jen sedět doma, ale musí „vstát z gauče“ a začít reálně něco dělat, „napsal do medailonku pro projekt 30 pod 30 Martin. „Hlavním cílem v politice by bylo alespoň trochu snížit množství klacků, které stát hází lidem pod nohy, a taky prosazovat odpovědnou politiku, která bude myslet na budoucí generace,“ dodává Martin. My jsme se Martina zeptali, proč si jako domovskou stranu vybral právě TOP 09 a co by vzkázal mladým, kteří k volbám jít nechtějí.

MARTIN SILNICA:

NABÍDKA PRO MLADÉ? DALŠÍ ČTYŘI ROKY NEBUDEME SMĚŘOVAT K MAŽARSKU ČI SLOVENSKU

Odkdy se zajímáte o politiku a kdo za to může?

Už od základní školy mě bavila historie a veřejné dění. O českou politiku jsem se více začal zajímat po volbách 2010 a pak definitivně po prezidentských volbách 2013, když jsem sledoval kampaň Karla Schwarzenberga. A zaujal mě taky Miroslav Kalousek. Za to trochu může i moje babička, která na něj tehdy měla dost jasný názor.

A proč padla volba právě na TOP 09?

Určující v tomhle byli samozřejmě právě zakladatelé strany Karel Schwarzenberg, Miroslav Kalousek

a myšlenky a postoje, které prezentovali. Vnímám jsem TOP 09 jako jedinou stranu, která je proevropská, bere vážně odpovědnost jednotlivce a nebojí se říkat, že někdy je potřeba udělat i nepopulární, ale správné rozhodnutí.

Jak konkrétně pak ve vašem případě vstup do strany vypadal?

Nejprve jsem vstoupil do TOP týmu, to je nějakých sedm let zpátky, a potkal jsem tam celou řadu lidí, se kterými jsme přáteli dodnes. Vstup do strany byl potom o něco jednodušší, část lidí už jsem znal, takže

jsem prostě v roce 2020 podal přihlášku a bylo to. Aktuálně jsem místopředsedou brněnské TOP 09.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Potěšila mě jednoznačně zahraniční politika, hlavně postoj k Ukrajině a to, jak se vláda postavila k energetické krizi nebo k přílivu uprchlíků. Za to jsem na vládu poměrně pyšný. Naštvala mě hodně slabým důrazem na školství, které považuji za zásadní a kde jsem čekal, že se podaří mnohem více změn. Zároveň bych čekal i mnohem větší snahu o snižování deficitu státního rozpočtu.

Jsou na vaší kandidátce další mladí kandidáti?

Jasně, je jich spousta. Z Jihomoravského kraje bych určitě zmínil Marka Duchaně, který je opravdový srdcař a do všeho, co dělá, jde naplno. Z jiných krajů pak třeba Giancarla Lambertiho a Roberta Pecku v Praze nebo Honzu Tichánka v Moravskoslezském kraji.

Co dnes vlastně TOP 09 nabízí mladým lidem?

Proč by ji, respektive koalici Spolu měli mladí volit?

Myslím, že zásadní věc, kterou celá koalice Spolu může mladým lidem nabídnout, je to, že další čtyři roky nebudeme směřovat ke Slovensku nebo Maďarsku. Takže budou žít ve společnosti, kde nejsou média pod nátlakem státu. A budou taky nadále moct svo-

Sněmovny dostane co nejvíc mladých kandidátů, ne proto, že jsou mladí, ale protože jsou dobří v tom, co dělají, a budou nás dobře reprezentovat. Navíc věřím, že i poslanci nad třicet let mohou být otevření a prosazovat věci důležité pro naši generaci.

A co byste vzkázal těm mladým lidem, kteří k volbám jít nechtějí?

Že je to jejich právo, a pokud se tak rozhodnou, tak to vždycky budu respektovat. Jsem rád, že volby nejsou povinné. Zároveň bych je požádal, ať to ještě promyslí, protože pokud čtou tyhle řádky, tak to znamená, že se o politiku zajímají mnohem víc než spousta lidí, kteří k volbám nakonec přijdou a budou o jejich životě rozhodovat.

Budu rád, když se do Sněmovny dostane co nejvíc mladých kandidátů, ne proto, že jsou mladí, ale protože jsou dobří v tom, co dělají, a budou nás dobře reprezentovat.

bodně prezentovat své názory beze strachu z možných dopadů. Zároveň pevně věřím, že by se výrazně podařilo posunout i téma výstavby bydlení, které považuji za klíčové, a to nejen pro mladé lidi.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně ve Sněmovně mladých poslanců?

Alespoň těch třicet by samozřejmě bylo ideálních, ale obecně si myslím, že to zas až tak není o jejich počtu a vlastně ani o věku poslanců. Budu rád, když se do

Kristián Sušer kandiduje na třetím místě kandidátky Pirátské strany v Jihočeském kraji. Je předsedou Mladého Pirátstva a pracuje jako asistent poslance Jakuba Michálka. Studuje politologii a veřejnou politiku, je mu 22 let. „Moje priority jsou dostupnost psychiatrické a psychologické péče, podpora vratných studentských grantů a obrana lidských práv,“ napsal Kristián ve svém medailonku pro projekt 30 pod 30. My jsme se Kristiána ptali, proč si zvolil zrovna Pirátskou stranu, zda jeho strana ve vládě pětikoalice neselhal, a i na to, proč by dneska měli Piráty volit zrovna mladí lidé.

KRISTIÁN SUŠER: POLITIKA SE TEĎ MLADÝCH DOTÝKÁ VÍC NEŽ STARŠÍ GENERACE

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to mohl?

Já na tuhle otázku vždycky hrozně nerad odpovídám, jelikož kolem sebe vidím spoustu lidí, které k politice přivedl nějaký příběh nebo nějaká inspirativní osoba. Mě úplně ne. Já jsem si po tom hořkosladkém vítězství v roce 2021, kterým si Piráti prošli kvůli kroužkování v koalici se Starosty, prostě řekl, že bych jim chtěl pomoci. Že to je vlastně jediná strana, se kterou souzním a že mám ve svém životě určité množství času, které můžu vynaložit na pomoc téhle politické partě, která reprezentuje moje zájmy a práva. Tak jsem se spojil s Piráty. Sešel jsem se s jednou kolegyní z Prahy a ta mi řekla, že existuje i nějaká mládežnická organizace Mladé Pirátstvo, kterou jsem do té doby vůbec neznal. Nasměrovala mě tam a já jsem se začal angažovat primárně u Mladého Pirátstva. Potom jsem se ještě nechal přeradit z Prahy do Jihočeského

kraje, odkud pocházím, protože jsem začal vnímat, že to zastoupení v jiných krajích je u Pirátů mnohem potřebnější. A po dvou letech, co jsem se snažil angažovat a zapojovat, jsem se dostal až k tomu, že jsem se stal předsedou Mladého Pirátstva. Teď kandiduji jako trojka v Jihočeském kraji.

Předtím jste třeba už jako dítě školou povinné nějaký zájem o politiku projevoval?

Asi až koncem studia na gymnáziu, jinak šla politika mimo mě. A až během studia na vysoké škole, tedy někdy v prvéku na VŠE, jsem opravdu začal vnímat politická témata, a to přímo skrze univerzitu. Studoval jsem rok na Národohospodářské fakultě ekonomii, ještě když tam byl děkanem Miroslav Ševčík. To tam byla politika cítit i ve výuce. A já jsem si říkal, že s tím úplně nesouzním. Během studia jsem se pak rozhodl, že chci tu školu změnit. A zároveň jsem si řekl, že

bych se chtěl začít politicky angažovat. Takže to bylo až na přelomu mých devatenácti a dvaceti let.

Jak ten přijímací proces u Pirátů probíhal?

U Pirátů je to strašně jednoduché, rychlé a velmi otevřené. Napsal jsem přes webový formulář, okamžitě se mi ozvala kolegyně, sešli jsme se na kafe, trochu jsme si popovídali, ptala se mě na témata, která mě zajímají. Samozřejmě si také ověřila, jestli jsem kompatibilní se stranou, jestli se nějak zásadně nerozcházejí v názorech. Nasměrovala mě, kde všude se můžu zapojit, řekla mi o Mladém Pirátství, kam jsem se pak taky přidal. A to bylo vlastně všechno.

A pak jste měl ten rok nějakou čekací lhůtu, než jste byl přijat?

Ne, vůbec ne. My žádnou takovou čekací lhůtu nemáme. To mají třeba Starostové. My máme dva statusy, buď je člověk registrovaný příznivec, nebo přímo člen strany. Já jsem nejdřív začal jako registrovaný příznivec, protože jsem si chtěl osahat, jestli ta strana je taková, jakou si ji představuju. Registrovaným příznivcem jsem se stal hned po té první schůzce. Když jsem se potom chtěl stát členem strany, tak to proběhlo v naší jihočeské buňce, tam mě trochu víc „grilovali“, ptali se na různé názory, postoje k aktuálním věcem. A pak jsem se stal členem. Takže u nás to je hned začerstva, nemáme žádné čekací lhůty. Byl to velmi jednoduchý a přátelský proces.

Četl jsem o vás, že se dost zajímáte o LGBT+ problematiku. Souvisí to nějak právě s výběrem Pirátské strany?

Neřekl bych, že to byla primární věc, proč jsem si vybíral Pirátskou stranu. Ale samozřejmě hraje to klíčovou roli, protože já sám jsem gay, mám ve svém okolí spoustu queer lidí a to, jestli strana reprezentuje a hájí zájmy téhle skupiny osob, u mě hraje roli. A hrálo to roli i v minulosti, jak při volbách, tak při tom rozhodování, jestli se přidat, nebo ne.

Myslím si, že jsme strana, která nejlépe a nejkonstruktivněji queer lidi zastupuje.

Říkal jste, že vám bylo líto toho debaklu v roce 2021, tedy toho, že se do Sněmovny dostali jen čtyři Piráti. Co jste pak říkal tomu, že šli Piráti do vlády pětikoalice? Bylo to dobré rozhodnutí?

Já jsem k tomu dřív měl ambivalentní postoj, ale teď, když se na to zpětně koukám, tak to smysl mělo. Po tom našem odchodu se v té vládě začaly dít docela šílené věci. Teď třeba docela koukáme na kauzu bitcoin. Potom tady máme různé přestřelky ODS se Starosty. Když jsme odešli, tak pár týdnů poté si tam i s opozičními stranami odhlasovali to, že se nebudou regulovat zakázky, když jsou lidi ve střetu zájmů. A myslím si, že jsme tam i předtím protlačili spoustu věcí a spoustě škodlivých věcí jsme naopak zabránili, třeba školnému nebo vyššímu zdražování jízdného.

My jsme kandidovali v koalici. To, že Starostové dostali ty preferenční hlasy, je jedna věc, ale nám dalo mandát osm set tisíc lidí. Proto si myslím, že naší povinností bylo do té vlády jít. A rozhodně to nebylo nadarmo, že bychom tam jenom seděli v rohu a nic nedělali. Máme za sebou spoustu výsledků. Takže teď zpětně to naše vládní angažmá hodnotím jako velmi pozitivní a přínosné. A ukazuje se to na tom, že máme i z té vlády reálné výsledky a některé z nich i koalice Spolu označila za dobré, včetně třeba digitalizace.

Když se ale vrátíme k té nešťastné digitalizaci stavebního řízení, kterou měl na starosti Ivan Bartoš, tak to moc úspěch nebyl. Berete to dnes jako selhání, nebo jako kudlu do zad, jak o tom někteří Piráti mluvili?

Já bych to nebral jako selhání. Ivan Bartoš všechny tyhle věci reflektoval a přiznal, že to nebylo dokonalý, že tam byly nějaké chyby. A bylo vidět, že s tím vyhovíme to nebylo úplně čistě provedené. Mám za to, že to nebylo primárně kvůli tomu, že by ta digitalizace byla nějak zpackaná nebo nefunkční. Sama koalice Spolu pak tu digitalizaci hodnotila tak, že je z osmdesáti procent hotová. Teď vidíme, že systém odbavuje pět tisíc žádostí týdně. A potom se tam ukazovaly další věci, které se týkaly zakázek, a tak dále. Takže já bych to selháním nenazýval. Z mého pohledu to bylo spíš ze strany těch zbylých vládních uskupení porušení koaliční smlouvy.

Proč by dneska měli lidé jít a volit Piráty?

Protože když se tak rozhlédnu kolem sebe, tak my jsme jediná strana, která přináší skutečné odpovědi na problémy běžných lidí. Ať už jsou to vysoké náklady, problematika bydlení nebo bezpečnosti. My jsme jediná strana, která má za sebou odborníky a má jasný plán, co s těmito věcmi udělat. A máme

výsledky, ať už z doby, kdy jsme byli ve vládě, nebo celkově za posledních osm let, co jsme v parlamentu. Na rozdíl od hnutí ANO, které jede čistý populismus a program vůbec nezveřejnilo. Na rozdíl třeba od koalice Spolu, která má program postavený jen na tom,

V poslední době se čím dál víc mluví o mladé generaci. A ukazujete to nakonec i vaší iniciativou 30 pod 30. Za mě je to skvělý. Ale pořád nám chybí mladí lidé v politice. V minulém parlamentu jsme měli jenom tři lidi, kterým bylo pod třicet let, když byli zvoleni. To je strašně málo.

že chtějí porazit Andreje Babiše, ale pak se nejsou schopni shodnout na základních otázkách. Třeba tak zásadních, jako je daňová politika nebo ukotvení České republiky v Evropské unii a v eurozóně, Green Deal, manželství pro všechny, je tam toho spoustu, na čem se strany Spolu neshodnou. A to je za mě špatně.

Kandidujete jako trojka v Jihočeském kraji. Co to pro vás znamená?

Znamená to pro mě obrovskou příležitost. A hlavně nám to ukazuje, mně i mému okolí, že Česká pirátská strana jenom nemluví o tom, že by myslela na mladé, nedělá si na nich PR, ale že jim skutečně dává prostor a možnost se těmi politiky stát.

V poslední době se čím dál víc mluví o mladé generaci. A ukazujete to nakonec i vaší iniciativou 30 pod 30. Za mě je to skvělý. Ale pořád nám chybí mladí lidé v politice. V minulém parlamentu jsme měli jenom tři lidi, kterým bylo pod třicet let, když byli zvoleni. To je strašně málo. A ta témata mladé generace, i když se můžou různě otevírat, tak se nezačnou skutečně řešit, dokud se ti mladí lidé nedostanou do parlamentu, do krajských zastupitelstev, do obecních zastupitelstev. Pro mě to znamená obrovskou příležitost a potvrzuje mi to, že ta strana, kterou jsem si vybral, je ta správná. Protože mladým lidem skutečně dává prostor, a nedělá si na nich jen PR.

Kolik byste si ve Sněmovně ideálně představoval mladých poslanců po volbách? Tedy těch, kterým je pod třicet?

No, ideálně víc než jich bylo v tom minulém období. A já vidím, že i za jiné strany kandidují mladí lidé, i když ne vždycky z úplně volitelných míst. Nevím, kolik by jich ve výsledku mělo být. Ale asi bych to shrnul tak, že rozhodně víc než v minulém období a co nejvíc. A hlavně co nejvíc za Českou pirátskou stranu.

Co byste mladým lidem vzkázal, aby k těm volbám šli?

Aby jim to nebylo jedno. Jelikož jsme mladí, tak se nás politika dotýká mnohem víc než třeba starší generace, protože tady budeme žít déle. A nesmíme za sebe nechat rozhodovat ostatní. Musíme o svém životě rozhodovat sami a musíme si zvolit strany, které skutečně hájí zájmy mladých lidí a myslí na delší období, než jsou jen ty čtyři roky.

A proč by měli mladí volit Pirátskou stranu?

No, protože jsme jediná strana, která nabízí skutečné řešení na problémy běžných lidí a skutečně myslíme na mladé. Měli jsme v tom výsledky. Zabránili jsme školnému, zdražování dopravy nebo i koncertů. A máme plán, jak zlepšit mladým život, aby jim zůstalo víc peněz v kapse. Díky našemu ekonomickému balíčku, ať už je o zvyšování slevy na poplatníka, peníze z emisních povolenek nebo třeba zvýhodnění penzijních fondů, můžou studenti a mladí lidé, kteří třeba bydlí sami v nájmu, ušetřit až deset tisíc korun ročně. A samozřejmě budeme hájit jejich zájmy, aby se tady nezavádělo třeba školné, o kterém někdo občas lavíruje. Chceme podpořit vysoké školy a koleje, aby na nich bylo místo. Chceme zavádět studentské vratné granty, což je jedna z hlavních věcí, kterou prosazujeme skrze Mladé Pirátstvo. Ty studentské vratné granty, což je model ze Švédska, mají vést k tomu, aby i děti z horších socioekonomických poměrů, pro které je v roce 2025 nepředstavitelné studium na vysoké škole, protože by si nemohly dovořit ani kolej, ani nájem, tak aby studovat mohly. Abychom tak dostali co nejvíc potenciálních talentů na vysoké školy a potom i do práce. To je jeden z našich cílů.

ESTER WEIMEROVÁ: MLADÍ MAJÍ VE STANU PROSTOR, ABY HO SPOLUVYTVÁŘELI

Ester Weimerová kandiduje za Starosty v Moravskoslezském kraji. Je krajskou předsedkyní mládežnické organizace mSTAN, pracuje jako psycholožka a je jí 25 let. „Klíčová témata jsou pro mě komunikace, bezpečnost a zatraktivnění regionů a venkova, aby z nich mladí a vzdělání neodcházeli,“ napsala si do medailonku projektu 30 pod 30 Ester. My jsme se jí zeptali mimo jiné na to, proč by mladí lidé měli volit zrovna Starosty.

Kdy jste se začala zajímat o politiku?

Nejspíš už od prvních hodin dějepisu jsem se zamýšlela nad tím, jak kroky jednotlivců ovlivňují životy národů. Když jsem pak viděla na náměstí stánky politických stran, fascinovala mě představa, že se skrze ně odehrává současný chod dějin.

A kdy jste se začala zajímat konkrétně o hnutí Starostové, za které kandidujete?

Detailně jsem začala zkoumat politické subjekty, až když jsem se v roce 2019 rozhodla, že do některého vstoupím. Starostové mě kromě rozumného programu oslovili pozorností, kterou věnují regionům.

Čím vás současná vláda během uplynulých čtyř let nejvíc štvála a čím potěšila?

Nejvíc je mi líto, že se nepodařilo prosadit úpravu jednacího řádu tak, aby bylo jednání poslanců efektivní. Hrdá jsem na obdivuhodné zvládnutí krize související s důsledky ruské invaze na Ukrajinu.

Máte na kandidátce ještě další mladé lidi?

Celorepublikově za Starosty kandiduje 39 lidí do třiceti let, v Královéhradeckém kraji tvoří až čtvrtinu kandidátky.

Co dnes vlastně nabízí Starostové pro mladé lidi? Proč by je mladí měli volit?

Nejsme jen hnutí, které nabízí programové body cílené na mladé. Poskytujeme jim doopravdy prostor, aby Starosty spoluvytvářeli. Mohou k nám vstoupit lidé od 16 let, členové naší mládeže jsou přizváni k sestavování a přijímání stanovisek. Díky těmto a dalším krokům nenabízíme jen program, ale i princip.

Kolik by z vašeho pohledu mělo být po volbách ideálně mladých poslanců ve Sněmovně?

Voliči mezi osmnácti a třiceti lety tvoří zhruba 16 procent dospělé populace, což odpovídá nějakým 32 poslancům...

A co byste vzkázala těm mladým, kteří k volbám jít nechtějí?

Namísto přemlouvání bych jim spíš dala do ruky nějaký rozcestník s kvalitními a přehlednými informacemi o jednotlivých subjektech. Jsou to v jádru rozumní lidé, je proto třeba respektovat i jejich rozhodnutí nevolit. I tohle rozhodnutí by se ale mělo zakládat na ověřených faktech.

Samuel Volpe kandiduje na druhém místě kandidátky Pirátů ve Středočeském kraji, je zastupitelem obce Líbeznice a předsedou středočeských Pirátů.

Je mu 23 let. „V případě zvolení do Poslanecké sněmovny bych se chtěl věnovat především ochraně lidských práv, duševnímu zdraví a přinést hlas mladé generace, který ve Sněmovně chybí. Hlas, který přinese nové pohledy, energii a odvahu měnit věci k lepšímu,“ napsal Samuel do svého medailonku k projektu 30 pod 30.

A mezi našich „vybraných třicet“ se také díky hlasům v anketě dostal. Jak se Samuel zapletl s politikou, proč ho zaujali zrovna Piráti a jak se cítí na kandidátce hned za bývalým dlouholetým předsedou strany Ivanem Bartošem?

SAMUEL VOLPE:

V PATNÁCTI MĚ ANI NENAPADLO, ŽE SE STANU POLITIKEM

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to mohl?

Já k tomu mám vlastně celý příběh o tom, jak se člověk s politikou sčuchne. A je pravda, že už to je dost dávno. Jde o přelom let 2012 a 2013. Bylo to každopádně před prezidentskými volbami, kdy kandidovali Miloš Zeman a Karel Schwarzenberg. A pamatuju si, že už v té době jsem to vnímal. Vnímal jsem, že se o tom doma hodně diskutuje, třeba když u nás byli prarodiče a podobně.

To vám bylo nějakých deset nebo jedenáct?

Tak nějak. Každopádně převládá názor, že fandíme Karlovi. A v rámci toho se pak vedla i diskuze s mými spolužáky ve třídě. To nám fakt bylo maximálně jedenáct a moc jsme toho o politice nevěděli. Zajímavý ale je, že třídní učitelka byla hodně zapálená. A vůbec

se nám nebála říkat své osobní názory. A říkala taky, že moc fandí Milošovi Zemanovi, že to snad dobře dopadne a že snad ten její Miloš vyhraje.

A vyhrál. Což chápu, že může být pro někoho i motivace jít do politiky...

Mě tehdy zaujal právě ten rozpor v názorech, že jsem něco slyšel doma a něco jiného jsem slyšel ve třídě. A bavilo mě i to, že se to řešilo v rámci toho třídního kolektivu. Doma mě pak zase zajímalo, co mi k tomu řeknou rodiče. A asi někdy v té době se mi to nějak začalo formovat, pochopil jsem, že kolem nás je nějaká politika a že je vlastně fajn ji nějakým způsobem sledovat. Pak se v tom ohledu samozřejmě pár let nic zásadního nedělo, ale tohle bylo to první přičuchnutí k politice. Aktivněji jsem se pak začal zajímat v nějakých patnácti.

A proč Pirátská strana?

Já jsem členem Pirátské strany už přes pět let, tedy od nějakých osmnácti. A měl jsem to s touhle stranou takhle nastavené už od začátku. V těch patnácti jsem byl totiž v Poděbradech a tam měli Piráti stánek. Oslovili mě a začali jsme si tam povídat. Dostal jsem jejich Pirátský listy, asi i nějaký merch a k tomu mi řekli, že to můžu všechno doma probrat s rodičema a bylo to tehdy moc milý. Takže takhle jsme se v uvozovkách našli.

Jak jste si pak našel vy je?

To začalo po jejich volebním úspěchu v roce 2017. Ještě předtím rozjeli onu velkou kampaň Pusťte nás na ně. V té době mi bylo nějakých šestnáct a už jsem to tak jako koutkem oka sledoval, protože pro mě Piráti byli známí. To dění už jsem sledoval určitě i na Facebooku a podobně, četl jsem si názory té strany, programové body a už od začátku jsem s tím byl nějak spřízněn.

V komunálních volbách v roce 2022 jste se pak už angažoval i osobně. Teď jste v Líbeznicích zastupitelem. Byla to velká změna?

Já jsem v těch patnácti, kdy jsem se začal zajímat o politiku, vůbec nečekal, že bych se mohl někdy stát politikem. Vždycky jsem to bral jen tak, že si o politice rád něco zjišťuju a zajímá mě to. To mi dodneška přijde hrozně důležitý. A pak jsem se dostal do bodu, kdy mi došlo, že nejlepší je se pak na tom vlastně i podílet, protože když chcete něco změnit, máte nějaké přesvědčení, nějaké ideály, které já mám doteď, tak si říkáte, že když se na tom sám budete moct podílet, tak se pak třeba fakt něco bude měnit tak, jak si sám vnitřně přejete. A v rámci toho jsem začal také v té obci. Když jsem zjistil, že zastupitelstvo je ten nejvyšší orgán, co v komunále je, tak jsem tam začal chodit už jako občan, začal jsem poslouchat, co se tam děje, a přišlo mi to mega zajímavý. To, že se tam řeší územní plánování, že se tam dělala různá rozpočtová opatření, řešily se různé smlouvy a podobně. No a před těmi obecními volbami jsem si řekl, že to tedy zkusím.

Líbeznice, a to je asi veřejně známé, jsou obcí ministra dopravy Martina Kupky, který si tam svým způsobem vybudoval politickou kariéru. A já už jsem si na gymnáziu v rámci takzvaných projektových dnů vybral samozřejmě politický segment. Byli jsme na

prohlídce Poslanecké sněmovny, tam jsme sledovali jednání a jako výsledek té práce jsem dělal interview s naším starostou Martinem Kupkou. A jako asistent tam byl tehdy Jirka Havránek, což je teď vlastně taky jeden z nejmladších poslanců. Toho jsem pak čtyři roky potkával v krajském výboru pro tělovýchovu a sport. Tím chci vlastně říct, že i ten politickej svět je hodně malej.

A kampaň na tom komunále se tedy od té krajské nebo sněmovní liší z vašeho pohledu jak?

Na tu jsem nakonec vlastně vůbec nešel přes Piráty. My jsme měli ve straně vnitřní předpis, že v každé obci, kde má vzniknout pirátská kandidátka, musí být alespoň dva straničtí kandidáti. No a já jsem byl v Líbeznicích jediný pirát. Což jsem vlastně i v zastupitelstvu doteď. V mém místním sdružení, což je Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, mi doporučili, abych se spojil s místním Sdružením nezávislých kandidátů. Tak jsem si našel v Líbeznicích Sdružení nezávislých kandidátů PRO LÍBEZNICE, tam jsem napsal už v únoru, volby byly v září a já se objevil na jejich kandidátce. Teď jsme tam tedy čtyři z patnácti zastupitelů a ti zbylí jsou všichni z ODS. Před volbami jsem tomu místnímu sdružení založil webovky, pak jsem pomáhal s kampaní, tiskli jsme naše kandidátky, pak nějaké naše noviny a já jsem to roznášel fakt po celé obci. Oběhl jsem v té době celé Líbeznice. A byl to docela úspěch.

Čemu se tam věnujete?

Líbeznice je menší obec a já jsem z pohledu té „vnitřní opozice“ předseda kontrolního výboru, takže kontroluju všechna usnesení, ať už rady nebo zastupitelstva. ODS má samozřejmě nadpoloviční většinu, ale my opravdovou opozicí nejsme. Jsme v koalici už proto, aby lépe procházely programy obou uskupení. Dostali jsme tak příležitost hodně těch bodů z našeho programu dát do společného programu pro Líbeznice. Kromě toho kontrolního výboru jsem ještě člen

Digitalizace byla možná příčinou neúspěchu u krajských voleb, ale od té doby jsme se už posunuli dál a teď do toho zase jdeme v plný síle.

výboru pro rozvoj obce, kde děláme přesně to územní plánování. Povolujeme stavby a podobně. A pak máme takový pěkný projekt, kdy kolem obce děláme zelený pás, který dělá hezkej prostor pro procházky a zároveň obec odhlučňuje od hlavních silnic. A taky se podílíme na revitalizaci parku v centru obce.

Zároveň jste se stal ve Středočeském kraji předsedou Pirátů. Co to obnáší?

Je to tak a je to opravdu hodně práce, musím říct. Taková ta časově náročná, mravenčí a málo viditelná. Obnáší to komunikaci mezi členy i navenek, administrativu, jsem zároveň hlavní hospodář a jako předseda kraje mám na starost i jednotlivá místní sdružení. Což znamená hodně práce i v kampani. Teď jsme třeba kupovali nějaké billboardy, nějaké plochy, samozřejmě funguje plakátovací kampaň. A i to jde vždycky za mnou. Takže já jsem ten, kdo projíždí ty lejstra těch smluv a pak je i podepisuje. Zároveň se podílím na chodu toho kraje i celkově. Takže předseda

Reálně bych si představoval ještě víc než třicet poslanců z těch dvou set.

Ale už kdyby se povedlo dostat do Sněmovny těch třicet mladých lidí, tak to beru jako obrovský úspěch. A mám za to, že názor mladých v té vrcholné politice opravdu chybí.

krajského sdružení má, řekl bych, hlavně administrativní funkci, ale zároveň i tu politickou. A když chtějí novináři něco konkrétně z našeho kraje, tak kontaktují mne.

Teď kandidujete ve Středočeském kraji jako dvojka za Ivanem Bartošem. Co to pro vás znamená? Je pro vás Ivan Bartoš vzor?

Myslím si, že jo, že je vzorem. A zároveň u něj byl zajímavý ten posun. Já jsem ho vlastně víc na osobnějši bázi poznal, když končil na ministerstvu pro místní rozvoj. A je pravda, že v tu dobu to pro něj bylo hrozně náročné. Pořád se snažil všemožně posunout digitalizaci stavebního řízení a pak se mu ocitla ta pověstná kudla v zádech od pana premiéra Petra Fialy. Víím, že v tom období nebyl Ivan ve své kůži.

A teď jsme se potkali na začátku roku, kdy se začaly dávat dohromady kandidátní listiny v různých krajích a podobně, a Ivan přišel a oslovil naše krajské sdružení, že by vedl naši kandidátku. A přišel znovu s tím jeho drajvem. Byl to ten drajv, který když jsem viděl v tom roce 2017, tak jsem u toho chtěl být. Myslím, že si po tom angažmá na ministerstvu potřeboval trochu odpočinout a nabrat sílu. A tu teď má. Já mu jako dvojka trošku kryju záda a jsem jeho pomocná ruka. Takže ho pořád beru jako vzor a zároveň si myslím, že se od něj můžu hodně naučit, protože u nás ve straně asi není nikdo, kdo by měl tolik politických zkušeností jako on.

Nebude to jeho vládní angažmá v kombinaci s tou nedotaženou digitalizací stavebního řízení příčinou toho, že Piráty bude volit méně lidí?

My jsme tohle zažili už loni v krajských volbách. V jednu chvíli, tedy v podstatě vlastně celé léto a v září, jsem dělal produkčního té krajské kampaně. Zajišťoval jsem všechna místa na výjezdy, řešil jsem zábory a opět takovou tu administrativu. A byl jsem teda i na každé akci. Zároveň jsem byl i kandidát. Tuším, že jsem kandidoval z šestnáctého místa, takže ne přímo z volitelného, ale furt to bylo vysoko. Bral jsem to hodně s pokorou, stejně jako beru teď tu dvojku. A snažil jsem se hodně bavit s lidma, protože to si myslím, že je hrozně důležitý. Je pravda, že jsme nikdo nečekali, že po odchodu z vlády klesneme pod pět procent. A myslím si, že za to hodně mohl mediální tlak. Ta digitalizace byla nějak mediálně vykreslena, ale podle mě není všechno úplně tak pravda, jak se to podávalo. Samozřejmě, že se sám Ivan omluvil, že tam byly problémy a chyby. Ale už to, že se to teď odložilo o tři roky, a přijdeme tak třeba o devět miliard z evropských peněz, je podle mě chyba další. Takže ano, digitalizace byla možná taky příčinou neúspěchu u krajských voleb, ale od té doby jsme se už zase posunuli dál a myslím si, že teď do toho zase jdeme v plný síle.

Co teď tedy podle vás Piráti voličům nabízejí?

Mně je dvacet tři let a já jsem pořád nadšený z toho, že si nemusíme hrát na to, jak něco nabízíme mladým lidem. U jiných stran mi přijde, že mají kolikrát jen jako dovětek něco, aby tam ještě nějak doplnily ty mladé. Nebo mají program a k němu pak mají program pro mladé. To my vůbec nemáme. My máme

jeden program, který si lidi můžou na našich stránkách přečíst, a je super, že už tenhle hlavní program je programem pro mladý. Jsem nadšený z toho, že si na to nemusíme hrát. Jako prioritu máme dostupné bydlení. A to je to, co já osobně hodně vnímám, protože máme v Česku bydlení nejdražší. Já ještě studuju, teď mě čeká poslední ročník práv, dělám k tomu praktika v advokacii, zároveň jsem měl vždycky jednu dvě brigády k tomu a stejně bydlím u rodičů a vím, že ještě budu bydlet, protože by mi ani nějaké nájemné bydlení v Praze prostě finančně nevycházelo.

Obecně je tu všechno drahé, ať už jde třeba i o nákupy potravin. A i to jsme teď na začátku července představili, že chceme snížit DPH na základní potraviny a na zdravé potraviny, což mi přijde taky skvělý. Protože kolikrát, když člověk chce kvalitní potraviny, tak si musí dost připlatit. My máme v programu v rámci tohoto nějakou daňovou úlevu. Zároveň říkáme, že nechceme zvyšovat daně, tedy nedáme je zvyšovat lidem. A že nechceme, aby velké holdingy dostávaly všechny peníze z evropských fondů. Takže i z toho ohledu ten náš program pro mladý určitě je. Každý si tam může najít to své. Já tam nejvíc vnímám to dostupné bydlení a zároveň, že chceme snížit lidem náklady na každodenní život.

Existují ve vaší straně spory mezi mladými a těmi, řekněme, politickými matadory?

Vůbec. Já si myslím, že mezigenerační soudržnost je u nás hrozně silná. My máme v rámci strany ještě organizaci Mladé Pirátstvo, která je vyloženě pro mladé do pětatřiceti let. A podle mě člověk v pětatřiceti ještě určitě mladý je. Pak máme ještě uskupení Senioři na palubě, což je taková rada starších. My se mezi sebou potkáváme a opravdu si hodně radíme, sdílujeme si nějaké ty zkušenosti a podobně. Jdeme ruku v ruce a u nás opravdu platí, že jednota je i síla. Jednota a rozmanitost u nás fungují zároveň.

Jaké procento mladých byste si po volbách ideálně představoval ve sněmovně? Řekněme těch, kterým bude do třiceti let, ať se držíme těch třiceti pod třicet...

Mně se ta iniciativa hrozně líbí a fandím jí a reálně bych si představoval ještě víc než třicet poslanců z těch dvou set. Ale už kdyby se povedlo dostat do Sněmovny těch třicet mladých lidí, tak to беру jako obrovský úspěch. A mám za to, že názor mladých v té vrcholné

politice opravdu chybí. Vždyť by měl fungovat koncept zastupitelské demokracie a my ve Sněmovně nemáme jediného člověka, kterému by pod třicet bylo. Před čtyřmi lety se tam v tom věku dostali tři lidé včetně naší Kláry Kocmanové, což je pirátská poslankyně za náš, tedy Středočeský kraj. Pak to byl za ODS Jirka Havránek, o kterém jsme taky shodou náhod mluvili. Ale pořád je to málo. Tuším, že lidí do třiceti let je v Česku třetina, samozřejmě včetně nemluvňat. Každopádně si myslím, že ve Sněmovně ten pohled mladé generace hodně chybí. A třeba by to mohlo i nastartovat změnu, že se i témata mladých začnou dostávat do té vrcholné politiky. Takže když začneme tou třicítkou poslanců pod třicet, tak to bude skvělý.

A co byste vzkázal mladým, kteří o vstupu do politiky uvažují?

Ať se toho vůbec nebojí. Politika je v tomhle, myslím, otevřená. Nevím, jak to funguje v jiných stranách, aby se člověk mohl dostat výš, ale zrovna u Pirátů to jde. Navíc máme u voleb tu možnost čtyř kroužků, které můžeme těm mladým dát. A myslím si, že každá strana ty mladé kandidáty na těch kandidátkách nakonec má. Takže se v tomhle ohledu opravdu může povést velkej výsledek.

Co byste vzkázal těm mladým, kteří naopak k volbám jít nechtějí?

Na jednu stranu je skvělý, že žijeme v době, kdy máme právo k těm volbám i nejít. Není to jak za socíku, kdy se k těm urnám muselo. Takže já rozhodnutí nejít k volbám úplně respektuju. Ale zároveň si myslím, že politika je fakt úplně esenciální záležitost. A že když někdo tvrdí, že ho politika nezajímá, tak je to špatně. Hodně věcí, ne-li skoro všechny, přes tu politiku prochází, a i když chce člověk něčeho v životě dosáhnout, tak často musí přes tu politiku jít. Takže já bych těm mladým lidem, co nechodí volit, vzkázal, prosím, zkuste si o politice a o tom, co všechno ovlivňuje, aspoň trochu něco přečíst, protože si myslím, že je důležité volit na základě něčeho, co má člověk prostudované. Já vím, že žijeme v uspěchané době, ale stejně je skvělé si nějaké to demokratické minimum splnit. Pak to možná nebude tak, že někdo někoho volí jenom podle toho, jaké mu ten dotyčný nabídne úplatky.

Samuel Zabolotný je první místostarosta Mariánských Lázní, voják aktivní zálohy, student VŠE a také kandidát hnutí ANO v Karlovarském kraji. Je mu 25 let.

„Věřím, že i mladí mají co říct do správy státu.

Prosazují moderní a sebevědomý stát, který šetří lidem čas, investuje do vzdělání, podporuje podnikání a vytváří pracovní příležitosti i v regionech. Do politiky jsem vstoupil, abych místo planého mluvení dělal konkrétní kroky – digitalizoval úřad, rozvíjel sport a kulturu a budoval město, kde mladí chtějí zůstat,“ vysvětluje ve svém medailonku pro projekt 30 pod 30 Samuel. My jsme se ho ptali, kdo ho dovedl k politice, jak se ocitl v hnutí ANO, i na to, zda by v případě úspěchu ve sněmovních volbách zůstal i komunálním politikem.

SAMUEL ZABOLOTNÝ: DNEŠNÍ MLADÍ MAJÍ PŘÍSTUP K INFORMACÍM JAKO NIKDO PŘED NIMI

Kdy jste se začal zajímat o politiku a kdo za to může?

Může za to konkrétně můj dědeček. Při nedělním obědě u prarodičů vždycky probíhala diskuze, která se často stočila na politiku. Byl to velký antikomunista, během okupace a pak po druhé světové válce přišla jeho rodina o majetek, takže tam byla velká averze vůči komunismu. I díky tomu jsem se už od raného věku zajímal o politiku, ale nikdy mě nenapadlo, že bych se jí živil nebo se v ní aktivně angažoval.

Koukali jste spolu třeba i na televizi, nebo to byla čistě jen diskuze?

Koukali, třeba na Václava Moravce nebo Reportéry ČT. Když jsme u dědy přespávali, tak tam byla věčně

zapnutá ČT24. Po večeri jsme vždycky koukali nejdříve na zprávy ČT a pak na Novu. Pamatuji si, jak jsme nadávali, že je Nova moc depresivní. No a během nedělního oběda samozřejmě nesměl chybět Václav Moravec...

Kdy jste se poprvé setkal s tou opravdovou politikou?

To nastalo až během covidu, kdy jsem studoval v Madridu na vysoké škole. Moje rodina podniká v hotelnictví a gastronomii, takže jsem se během covidu musel vrátit nečekaně do Česka. Nebylo totiž finančně udržitelné, abych pokračoval ve studiích. Začal jsem znovu pracovat, jak jsem byl ostatně už zvyklý od svých patnácti let, v hotelích a u nás v restauraci.

Často k nám do restaurace chodil pan europoslanc Ondra Knotek. No a tím, že jsem dělal v gastronomii už od mládí, tak mě napadlo se zeptat, zda by pro mě neměl nějakou práci, kde bych lépe uplatnil svoje vzdělání.

Jak to dopadlo?

Nabídl mi stáž v Bruselu od září 2020 na dva měsíce. A nakonec jsem tam zůstal dva roky a jeden měsíc. Nejdřív jsem tam pracoval jako stážista, posléze jako lokální asistent. V roce 2022 jsem se musel vrátit zpátky do Prahy na VŠE, kde mi opět začala prezenční výuka. Potom jsem už pracoval na dálku, dělal jsem rešerše, studie o politice EU a podobně. Většina těch studií se týkala jaderné energetiky a udržitelných zdrojů.

Takže jste svoji politickou dráhu nezačal v mládežnické organizaci, tedy v Mladém ANO?

Ne, nejprve jsem se stal členem „velkého“ ANO. K Mladému ANO jsem se dostal později, když se ho Adam Knedlhans snažil restartovat. Já mu tehdy pomáhal.

Proč jste si vybral právě ANO? Když vynecháme Ondřeje Knotka...

Já jsem příznivcem ANO vlastně od roku 2014, tedy přibližně od doby, kdy se pan Babiš stal ministrem financí. V životě jsem nefandil žádnému jinému uskupení než ANO. Velký vliv na to mělo i mé prostředí, pocházím z Karlovarského kraje a rodina podniká v hotelnictví a gastronomii. V roce 2014 a 2015 jsme s tátou kvitovali vznik elektronické evidence tržeb. Celkově nás zaujal drive pana Babiše a jeho snaha udělat v tomhle odvětví razantní opatření.

Zároveň jsme však viděli třeba výstavbu dálnice D6 z Prahy do Karlových Varů a dál, která se pak také začala stavět za vlády ANO. Když jsem odjížděl do Ameriky, stáhl jsem si Babišovu knihu O čem sním, když náhodou spím, která mě zaujala nejen marketingem, ale i myšlenkami, mezi které patřily vysokorychlostní tratě či sportovní investice. A je to asi jediná kniha, ke které se pravidelně vracím.

A jak probíhal váš vstup do ANO?

Sedl jsem si s panem Knotkem, který pochází z místní organizace v Mariánských Lázních, kde mělo ANO tehdy málo členů a chtěli, abych vstoupil. Souhlasil jsem, pak proběhl pohovor o tom, jestli mé hodnoty

souhlasí s hodnotami hnutí. Vyplnil jsem přihlášku, podepsal kodex, který mimo jiné vyžaduje, aby noví členové nikdy nebyli členy KSČ ani nepodporovali extremistické hnutí. V tom jsem nepotřeboval nikoho moc přesvědčovat, protože jsem ročník 2000 a nežil jsem za komunismu. Za mě se pak zaručili Ondřej Knotek a Jan Budka, což je radní v Mariánských Lázních, a bylo hotovo. Asi po půl roce jsem dostal členskou kartu.

Vy musíte podepisovat, že jste nebyli členy KSČ, i když předseda ANO byl?

Ano, to musíme. Pro mě to nebyl žádný problém. Je to bráno tak, že nepodporujeme komunistický režim a komunistickou ideologii. Zároveň v tom morálním kodexu podepisujete, že jste nebyl členem KSČ nebo Lidových milic.

Tak to má pan předseda vyšší nároky na ostatní než na sebe. Co jste pak říkali výsledku ve volbách v roce 2021, kdy odešlo ANO do opozice?

Výsledky těch voleb jsme sledovali z kanceláře v Bruselu s Ondrou Knotkem, nebyli jsme z nich nijak nadšení, ale to je politika.

Není možné, aby jedna strana vládla nekonečně dlouho. V politice fungují cykly a s tím do toho určitě i každý politik jde. Jednou bude v opozičních lavicích, jednou bude v těch vládních. A myslím si že, je to takový přirozený koloběh politického života. Zklamání tam určitě bylo, ale na druhou stranu si musíme uvědomit, že velká část toho odlivu voličů, který nebyl nijak veliký, protože jsme na mandáty vyhráli, byla v té době způsobená pandemií. Hodně voličů bylo zkrátka ovlivněno i těmi covidovými restrikcemi, což občas přetrvává v diskusních fórech doteď.

Mladí politici nerostou na stro-mech. Doufám, že média pomohou situaci změnit. Mladí často nepro-jevují o politiku zájem, což je škoda, protože politika ovlivňuje chod celé společnosti.

To je pravda. Vy jste se pak po komunálních volbách v roce 2022 dostal na post prvního místostarosty Mariánských Lázní, na němž

působíte doted'. Co vám jakožto komunálnímu politikovi nejvíc vadilo za vlády pětikoalice?

Daňový balíček a novela zákona o rozpočtovém určení daní. Jako komunální politik musím také říct, že nám bylo dokonce ubráno z rozpočtu. To znamená, že jsme přišli o desítky milionů korun, které jsme pak museli škrtnout z investic. Mariánské Lázně přitom mají vysoké provozní náklady na údržbu parků, zeleně a zimní údržbu.

Co máte jako místostarosta přesně v gesci?

Informační technologie, čerpání fondů z EU, modernizační fond a operační program spravedlivé transformace. Na dotační projekty jsme získali celkově přes

Mladí mají přístup k informacím jako nikdo před nimi, a tak by měli posoudit, co hnutí ANO v minulosti udělalo, co nabízí a jak to odpovídá jejich hodnotám. ANO je takzvaná „catch all party“, kde si každý najde své místo.

180 milionů korun. Na starosti mám také energetiku, kde jsem nastartoval výstavbu fotovoltaických elektráren. Aktuálně dokončujeme projekt portálu občana, který významně zefektivní práci úřadu.

Zmiňoval jste, že vás znechucuje fungování státní správy.

Ano, státní správa je často řízena úředníky, ne politiky, což komplikuje efektivní řízení. Například Povodí Vltavy může zdržet projekt na měsíce kvůli maličkosti, což velmi omezuje rozvoj města. Také je velký problém, že tajemník městského úřadu je v podstatě neodvolatelný, což znamená, že nemá respekt k voleným zastupitelům a může to být zneužíváno.

Nebude vám chybět lokální politika, pokud se dostanete na tu celostátní pozici?

Bude, samozřejmě. Ale já nemám v plánu pobírat plat za dvě funkce, není to fér vůči občanům. Rád bych zůstal angažovaný v Mariánkách, protože tam je spousta práce. Mám tam tabulku s projekty, ze třiceti už jsme splnili dvacet. Ale pořád toho je dost před námi.

Je na karlovarské kandidátce ANO ještě někdo tak mladý jako vy?

Ne, není. Mladí politici nerostou na stromech. Doufám, že média pomohou situaci změnit. Mladí často neprojevují zájem o politiku, což je škoda, protože politika ovlivňuje chod celé společnosti.

Co pro mladé ANO nabízí? A co nabízí Mladé ANO, kde jste místopředsedou?

Já mladým vždycky říkám, že je to mládežnická organizace, ale že to ještě neznamená automaticky místo asistenta nebo místo na kandidátce. Je to spíš možnost být součástí hnutí, setkávat se s politiky, budovat kontakty a především pracovat, pomáhat na volbách a učit se. Není to rychlý výťah k moci.

Proč by měli mladí volit ANO v nadcházejících volbách?

Protože mají možnost kriticky přemýšlet, ověřovat informace a nevěřit negativním emocím a dezinformacím. Mladí mají přístup k informacím jako nikdo před nimi, a tak by měli posoudit, co hnutí ANO v minulosti udělalo, co nabízí a jak to odpovídá jejich hodnotám. ANO je takzvaná catch all party, kde si každý najde své místo.

Kolik by podle vás mělo být mladých politiků ve Sněmovně?

Za pět let by většina poslanců měla být z generace Z, která bude hlavní pracovní silou. Teď by stačilo asi 15 procent mladých poslanců, což je asi třicet lidí.

Co vzkážete těm mladým, kteří nechtějí přijít k volbám?

Prosím, přijďte. Váš hlas má cenu. Každý z nás musí převzít zodpovědnost za svoji zemi. I jeden hlas může přispět ke změně. Moje generace vyrůstala v přesvědčení, že může změnit svět, a je důležité to uskutečnit.

DOSTAŇ MLADOU KREV DO SNĚMOVNY

KROUŽKUJ
ASPOŇ
3 POD 30

BOLD NEWS

30 | pod 30

BOLD NEWS

30 | pod | **30**

